

DET KONGELIGE NORDISKE OLDSKRIFT-SELSKAB.

AARSBERETNING
1838.

AARSMÖDE DEN 31TE JANUAR 1839.

DET fra Selskabet forrige Aar udgivne, af dets Secretair Professor Rafn bearbejdede, Værk:

ANTIQUITATES AMERICANÆ ELLER DE GAMLE NORD-
BOERS OPDAGELSESTREJSE TIL AMERICA FRA DET
10DE TIL DET 14DE AARHUNDREDE

havde foranlediget adskillige Meddelelser:

, Secretairen i det Americanske antiquariske Selskab Edvard Everett, Gouverneur over Massachusetts, tilmeldte Selskabet, at han, saasnart dette Værk var ankommet til Nordamerika, havde forskaffet sig et Exemplar, og lagt dets Indhold til Grund for sit Foredrag i Massachusetts historiske Selskabs faa Dage efter holdte offentlige Aarsforsamling. I det Hans Excellence i Anledning af Værkets Udgivelse udtrykker sin og sine Landsmænds Forbindtlighed til Selskabet, beder han det modtage et Pragtexemplar af "*The revised Statutes of Massachusetts.*"

Secretairen i det Rhode-Islandske historiske Selskab, Dr. Webb i Providence, oversendte Uddrag af adskillige americanske Journaler, indeholdende Bedømmelser over Værket, og underrettede om at Alexander H. Everett havde i offentlige Forelæsninger, som han har holdt i Providence, gennemgaaet dets Indhold.

Hr. John Russell Bartlett i Ny-York havde sendt flere Hefter af Reviews og Nummere af Journaler, hvori Værket er recenset eller omtalt, fremdeles Anmeldelser af samt Udsigt over Forelæsninger, som George Folsom har for et talrigt Publicum holdt i

Ny-York over de gamle Nordboers Opdagelsesreiser til America, for hvilke Forelæsninger han har lagt Værket *ANTIQUITATES AMERICANÆ* og Udgiverens Undersøgelser til Grund.

Samme Medlem havde tilsendt Selskabet en særskilt *ENGELSK* UDGAVE af Prof. Rafns historiske Fremstilling af Americas Opdagelse i det 10de Aarhundrede: "*America discovered in the tenth century*," som han havde ladet trykke i Ny-York.

Consistorialraad, Dr. G. Mohnike: en af ham i Stralsund udgiven *TYDSK* Oversættelse af samme Skrift: "*Die Entdeckung Amerikas im zehnten Jahrhundert*."

Professor Xavier Marmier i Paris en *FRANSK* Oversættelse af samme: "*Mémoire sur la découverte de l'Amérique au dixième siècle*."

Hr. Montanus Hettema, Medlem af det Frisiske Ridderskab, i Leeuwarden en *HOLLANDSK* Oversættelse: "*Narichten betreffende de ontdekking van Amerika in de tiende eeuw*."

Hr. J. K. Trojanski, Professor ved Universitet i Krakau, samme Skrift i en *POLSK* Oversættelse: "*Wiadomosc o odkryciu Ameryki w dziesiatym wieku*."

Dr. Jerome V. C. Smith i Boston havde sendt Underretning om Opdagelsen for omtrent 50 Aar siden af et mærkeligt Gravsted af raat Muurarbeide paa *RAINSFORD ISLAND* nær Hull og Cape Alderton i Bugten udenfor Boston (jfr. Ant. Amer. p. 430-432). I dette Gravsted laae et Menneskeskelet, som strax hensmuldrede, og *et Sværdfæste af Jern*. Da det ikke kan være en Indianer, som her er begravet, og heller ikke nogen Europæer efter Americas senere Opdagelse, formener Dr. Smith at Gravstedet kan være bygget for een af de gamle skandinaviske Nybyggere i denne Egn, og lover at ville give nærmere Meddelelse desangaaende tillige med en Plan af Rainsford Island og et Kort over Boston By og Havn.

Dr. Webb i Providence meddeelte en udførlig Beskrivelse over et mærkeligt Fund den 26de April 1831 af et Menneskeskelet i en Sandbanke i den sydøstlige Deel af Landsbyen *FALL RIVER*, Landskabet Troy i Massachusetts (det Sted hvor Rafn paa Kortet over

Vinland henlægger Leifsbúdir, jfr. Ant. Amer. S. 433) imellem Mont-Haup-Bay og to Indsöer, som Indianerne kaldte *Wat-uppa*, og som nu benævnes *Watuppa-Ponds*. Derhos tilstillede han Selskabet Prøver af de forskjellige Gjenstande, som fandtes paa Skelettet eller i Forbindelse med samme, saasom et Stykke af en *Bronce-Bryst-plade*, *Metal-Tuber*, hørende til et Belte. Dr. Webbs Meddelelse om dette Fund, ledsaget af Afbildninger og yderligere Bemærkninger, vil blive indført i Selskabets MÉMOIRES.

Professor Finn Magnusen og Adjunct Sveinbjörn Egilsson paa Bessestad i Island havde hver for sig meddeelt en Udsigt over de gamle Nordboers Inddeling af Døgnet Timer med særdeles Hensyn til Udtrykkene *eyktarstaðr* og *dagmálastaðr* i Erik den Rødes Saga, (jfr. Antiquitates Americanæ, p. 32-33).

Hr. Marsh i Vermont anmeldte, at den levende Opmærksomhed for det oldnordiske Sprog og den islandske Literatur, som Selskabets Bestræbelser, og i Særdeleshed Værket ANTIQUITATES AMERICANÆ, havde fremkaldt i de forenede Stater, havde bestemt ham til at udarbejde en ISLANDSK GRAMMATIK PAA ENGELSK, for hvilken han havde lagt Sprogforskeren Rasks fortrinlige Arbejder til Grund. Dette Skrift var allerede færdigt fra Pressen, og han vilde oversende det ved første givne Leilighed.

De antiquariske Undersøgelser, som efter Selskabets Foranstaltning foretages paa GRÖNLAND, om hvis Resultater det paabegyndte Værk GRÖNLANDS HISTORISKE MINDESMÆRKER vil give udførlig Oplysning, ere i det forløbne Aar fremdeles fortsatte. Med de i Efteraaret tilbagevendte Skibe modtoges følgende Meddelelser:

Missionair Jörgensen ved Julianehaab nedsendte antiquariske Underretninger om Fjordene *Ikersoak* og *Sermilik*, som han havde ladet en paalidelig Mand bereise og undersøge; fremdeles antiquariske Bemærkninger betræffende *Ekalluarsoit*, Øen *Sermersok*, Fjordene *Tunnudliorbik*, *Agluitsok*, *Illoamiut* med flere Steder. Han anmeldte derhos, at han ventede næste Aar at kunne tilveiebringe en paalidelig Underretning om Ruinerne i *Kaksarsuk* og *Atekerdluk* med

tilhørende Grundtegninger og at kunne foranstalte de øvrige Rudera i *Ikersoak* opmaalte indtil *Immartinek* eller *Sermitsialik* Fjorden. Endvidere berettede han at det var hans Agt at lade den resterende Deel af *Igalikkos* Kirkegaard rydde, samt at en Grönlænder havde meddeelt ham en Afridsning af en formeentlig Indskrift paa *Umanak* i *Sardlok* Fjorden, hvilken han agtede selv nøiere at undersøge. Til disse Meddelelser föiede Pastoren et bevarat Brudstykke af *Ungertoks Vise* i den grönlandske Original med Oversættelse og Anmærkninger.

Assistent Kielsen paa Nennortelik og Brödremissionair Valentin Müller paa Friedrichsthal berettede Grönlænderes forskjellige Udsagn om Mindesmærker, navnlig om en Indskrift-Steen, paa Grönlands Östkyst.

Fra Cand. Theol. J. C. Möller modtoges blandt flere paa *Kapiselik* ved Godthaab, hvor der ere gamle nordiske Ruiner, fundne Sager: en Hornske af den ældre Form, en Steendop og en Steenskive af Vegsteen, næsten aldeles af Form som de her i Norden fundne, der hidrøre saavel fra Oldtiden som fra Middelalderen, samt et uformeligt Stykke af samme Steenart, der er gjennemboret, og mulig har tjent som en *kljásteinn* til at stramme Rende garnet med i en Væverstol eller som Sænkesteen ved Fiskefangst; i denne Steen findes dybt og bestemt indhugget Runen *Y* puncteret, saa at den er et uimodsigeligt Vidnesbyrd om de gamle Nordboers Ophold i ældre Tider ogsaa i denne Deel af Grönlands Vestkyst.

Fra Inspecteuren over Söndre-Grönland, Capitain-Lieut. Holböll: en i *Amaralik* Fjorden funden Kam, forfærdiget aldeles paa samme Maade som de fra Middelalderen, der ere fundne i de danske Ridderborge. Den bestaaer nemlig af smaae Stykker Been, sammenholdte med to Skiver, som ere lagte tværs over Kammen og befæstede ved Kobbernitter, hvilke paa nogle Steder ere fornyede ved Tarme. Ogsaa dette Stykke er upaatvivlelig fra den gamle nordiske Colonisations Tid.

For GRÖNLANDS HISTORISKE MINDESMÆRKER har Professor Bredsdorff i Sorø leveret en Bearbejdelse af *Zenoernes Reiser i Norden*

med cristik Indledning samt oplysende Anmærkninger og Under-søgelser.

Hr. George Folsom i Ny-York oversendte en af ham forfattet Recension (indrykket i North-American Review for July 1838) over Capitain Zahrtmanns i Selskabets Nordiske Tidsskrift for Oldkyn-dighed 2det Bind indførte «Bemærkninger over de Venetianerne Zeni tilskrevne Reiser i Norden.»

Fra Oldskrift-Committeens Medlem Adjunct Sveinbjörn Egilsson var modtagen hans latinske Oversættelse til SCRIPTA HISTORICA ISLANDORUM Vol. X.

Da det maa være Selskabet magtpaaliggende, til den bebudede nye Udgave af den store Række af ÍSLENDÍNGA SÖGUR, eller de Sagaer der nærmest angaae Island, at benytte og føie alle de Oplysninger til disse Oldskrifter, som kunne tilveiebringes, har det, i Erkjen-delse af at mange saadanne kræve — i Forbindelse med grundig Kundskab i Landets gamle Historie — Localkundskab og Nærværelse paa Stedet, troet det hensigtsmæssigt at oprette ved Selskabet en særegen OLDGEOGRAPHISK COMMITTEE FOR ISLAND, og desaarsag indbudt nogle faa Lærde i selve Landet til at udgjøre denne; nemlig: DHrr. Björn Gunnlaugsson, Adjunct ved Bessestad lærde Skole, Thorstein Helgason, Sognepræst til Reykholt og Storeaas i Borger-fjords Syssel, og Bjarne Thorarensen, Amtmand over Nord- og Öst-Amtet. Disse have modtaget Indbydelsen, og man tør saaledes efterhaanden forvente vigtige Materialier og Bearbejdelser til Is-lands gamle Geographie og antiquariske Beskrivelse.

I det forløbne Aar udgaves den første Livraison, for 1836—1837, af MÉMOIRES DE LA SOCIÉTÉ ROYALE DES ANTIQUAIRES DU NORD, ved hvilket Tidsskrift, hvori Bidrag optages paa Tydsk, Fransk eller Engelsk, Selskabet vil stræbe at gjøre sine vigtigste Granskninger over det nordlige Europas og Amerikas Historie og Antiquiteter mere tilgængelige ogsaa for et større Publicum udenfor Europas Norden. I den udgivne Livraison ere følgende Bidrag optagne:

Professor Xavier Marmier i Paris har dertil meddeelt en fransk Oversættelse af Registrator N. M. Petersens Udsigt over den islandske

Literaturs Vigtighed, samt af Professor Rafns historiske Fremstilling af Americas Opdagelse i det 10de Aarhundrede.

Amtmand Baron C. Dirckinck Holmfeld i Ratzeborg en tydsk Oversættelse af Registrator Petersens historiske Fremstilling af de Danskes Toge til Venden (1ste og 2det Afsnit).

Dr. A. A. Wolff paa Tydsk, efter Selskabets Annaler, tvende antiquariske Meddelelser, betræffende Gunhild Konge-Moder og et Fund af Bronze-Sager ved Catharinenhof i Lifland.

Professor H. Bredsdorff i Sorö en Undersøgelse Über die Inschrift auf dem letzt gefundenen goldenen Horne.

John M'Caul, M. A. Oxford, paa Engelsk, en Beskrivelse over en ved Himlingöie i Sjælland funden Fibula med en Indskrift i angelsaxiske Runer, samt ligeledes paa Engelsk Professor Finn Magnusens «Udsigt over de gamle Scandinavers Inddeling af Dagens Tider, med særdeles Hensyn til Rafns Antiquit. Americanæ p. 32—33.»

Selskabet har fremdeles ved særegne Afhandlinger og Undersøgelser, tildeels bestemte for de følgende Aargange af dets ANNALER eller MÉMOIRES, søgt at virke til sit Öiemeds Opnaaelse.

Af de mærkværdige *Rune-Indskrifter i Paradishulen (Paradisarhellir)* i Stordals Sogn, Rangaavalle-Syssel paa ISLAND havde man tidligere en Afbildning af Districtets daværende Provst, Islands nuværende Biskop Hr. Steingrim Johnsen, som i Aaret 1820 havde besøgt og beskrevet Hulen samt aftegnet Indskrifterne, forsaavidt han fandt dem nogenlunde tydelige. En Deel af disse Indskrifter bemærkedes at bestaae af de saakaldte Binderuner (*bandrúnir, vefjur*) og at høre til den Art, som flere Oldgranskere antage for Nordens ældste. Prof. Finn Magnusen fandt dem saaledes at ligne nogle af Runamo-Indskriftens Characterer, der sandsynligviis ere indhuggede i det 8de Aarhundrede (see Nordisk Tidsskrift for Oldkyndighed 2 B. S. 299). Prof. Rafn indførte, til Sammenligning med americanske Indskrifter, enkelte af dem i Værket *Antiquitates Americanæ* Tab. XII, jfr. S. 395. Selskabet foranledigedes derved til det Önske at erholde en saa fuldstændig Afbildning som mueligt af disse Indskrifter, og henvendte sig desaarsag til den nuværende Provst Hr. Tho-

mas Sæmundsson, Sognepræst til Breidebolstad, som paa en Reise har gjort sig bekendt med mange af det sydlige Europas Monumenter, med Anmodning om, at han vilde foretage en ny Undersøgelse af Paradiishulen og dens Indskrifter. Med megen Beredvillighed har han i forløbne Sommer, i Forening med Sognepræsten til Keldum og Gunnarsholt Hr. Johan Björnsson, foretaget denne Undersøgelse, og allerede nedsendt den af dem i Fællesskab affattede Beskrivelse og Tegninger af forskjellige Afdelinger af Hulens Gulv, hvori de fleste af Indskrifterne ere indridsede.

Pastor Thorstein Helgason til Reykholt og Storeaas i Borgerfjords Syssel gav Meddelelse om sex ved hans Bestræbelser paa Island nylig opdagede *Runestene*, nemlig een paa Gilsbakke, een paa Husafell i Storeaas Sogn, en tredie paa Hvam i Norderaadal i Myre-Syssel, een paa Utskaale, een paa Stafholt, og een paa Kirkegaard den tæt udenfor Kirkedøren ved selve Reykholt, *Snorre Sturlasons Gaard*, hvor den berømte Historieskriver blev dræbt i Aaret 1241. Pastoren venter næste Sommer at kunne tilsende Selskabet en med Afbildninger ledsaget nøiagtigere Beskrivelse af disse Indskrift-Stene.

Samme Medlem underrettede om, at Bonden Jon paa Svinatunga og Studiosus Magnus Johnsen paa Hvam havde i Sommeren 1837 gjort et mærkeligt Fund i Mjoadalen i Myre-Syssel, bestaaende af to *cufiske Mynter*, en Deel Perler af Glas og Rav, tvende ovale Spænder af Bronze samt et lille Stykke Tøi af blandet Farve. Ved en nøiere Eftergravning paa Stedet, som Pastoren i sin egen Overværelse senere lod foretage, fandtes endvidere et forrustet Stykke Jern, lignende Spidsen af et Sværd. Samtlige disse Sager ville ved første gode Leilighed blive Selskabet tilsendte til Beskrivelse og Opbevaring i Museet.

Paa Bornholm fandtes for en Deel Aar siden en *cufisk Mynt*, hvori adskillige *Rune-Indskrifter* ere indridsede. Uagtet dens Præg ved disse ere blevne meget utydelige, troer dog Magister Lindberg, som har forsøgt dens Bestemmelse, ikke at feile i Læsningen af Navnet المتوكل على الله, en abbasidisk Calif, og af Myntaaret antager han at ثلثين ومايتين er sikkert, men Ederen staaer ikke til

at læse med Sikkerhed, skjönt der dog synes at staae 231. Denne Mynt er altsaa slaaet 845, eller en halv Snees Aar senere efter Christi Födsel. Myntstedet er næsten aldeles ulæseligt, mueligen dog ببخارا Bocchara. Efter Jævnførelsen af de forskjellige Rune-Indskrifter troer Prof. Finn Magnusen, at denne Mynt først har tilhørt Goden Eyulf Einarson, ogsaa kaldet Valgerdeson, til Mödrevælle i Hörgaadalen paa Island, som formodentlig efter Bygdelagets Indvaaneres Begjering har holdt et Mandtalsthing, for at afvende eller lindre den i Aaret 975 over hele Island herskende svære Hungersnød, i hvilken Henseende Sagaerne ellers bevidne, at han har gjort sig særdeles fortjent. Af ham har en Östmand, rimeligviis en dansk Kjöbmand, *Danr*, erholdt Mynten, og tilföiede Runer synes at indeholde den Bön, at Gudernes Gud, *tír día*, maatte give ham en lykkelig Reise. Andre, tildeels christelige, Indskrifter med angelsaxiske Runer ere vel af et sildigere Datum, sandsynligviis indridsede i de to næste Aar i England og Danmark.

Samme Medlem meddeelte sin Forklaring af en *Rune-Indskrift* paa en i Aaret 1821 paa Lundsgaards Klint nær Kjerteminde i Fyen, i Levningerne af en Oldtids Gravhöi, funden Guld-Fingerring med en oval Plade, hvori, omkring en Intaglio i Carniol, en *sassanidisk Indskrift* er indgravet, hvis Træk dog nu ere meget utydelige, ligesom ogsaa et betydeligt Stykke i Midten af Gemmen, der vel kan have haft en symbolsk Betydning, nu er knust, og saaledes den hele Figur ukjendelig. Paa den ind imod Fingeren vendende Side af Pladen er indridset følgende Rune-Indskrift; R̥ᚦᚩ ᚠᚱ ᚠᚱᚦᚦ ᚠᚠᚠᚦᚦ, d. e. *röd eg lagd alaga*, eller efter nyere islandsk Skrivemaade: *ræð eg legð álaga*, jeg styrer Skjæbnens Kjede eller Beslutning, dirigo ego catenam (sive statutum) factorum, som rimeligviis har haft Hensyn paa Gemmens Forestilling. Ringens nordiske Eier sees deraf at have betragtet den som en Talisman, og er den rimeligviis af den forrige asiatiske Eier bleven skjenket eller solgt ham som en saadan, ligesom den og oprindelig, efter orientalsk Overtro, kan have haft en lignende Bestemmelse.

Major Greve af Ahlefeldt-Laurwigen til Langeland forelagde (paa

October-Mødet) nogle i en Gravhøi paa Snöde Mark fundne udmærkede Bronze-Sager, nemlig to store Spiralringe, en Bukkel og Fragmenter af en Hænge-Urne. Til Sammenligning med denne forevistes et andet ved en indvendig Udforing med Leer, eller mueligen Støbningsskjerne, mærkeligt Broncekar, som Selskabet nylig havde modtaget fra Skolelærer J. Kreiberg i Sandager ved Assens.

Oldsag-Committeen foreviste nogle, ved at opbryde en stor Steen i Brøndsted Skov ved Fredericia fundne Fragmenter af tvende meget store og pragtfulde Öxhamre af Bronze, udzirede tildeels med Guldzirater, der desuden fortrinlig udmærke sig ved deres Forarbejdning, navnlig ved deres Støbning og ved den paa at spare Metal anvendte særdeles Kunst.

Commandanten paa Rosenborg, Oberstlieutenant Sommer meddeelte en af Hr. Worsaae forfattet Efterretning om en af ham ved Underup By, Veiby Sogn, Frederiksborg Amt, den 14de April aabnet Gravhøi og de deri fundne Oldsager.

Hr. Bende Bendsen i Äeröskjöbing: nogle Bemærkninger betræffende den saakaldte St. Alberts Kirkegaard paa Äerö.

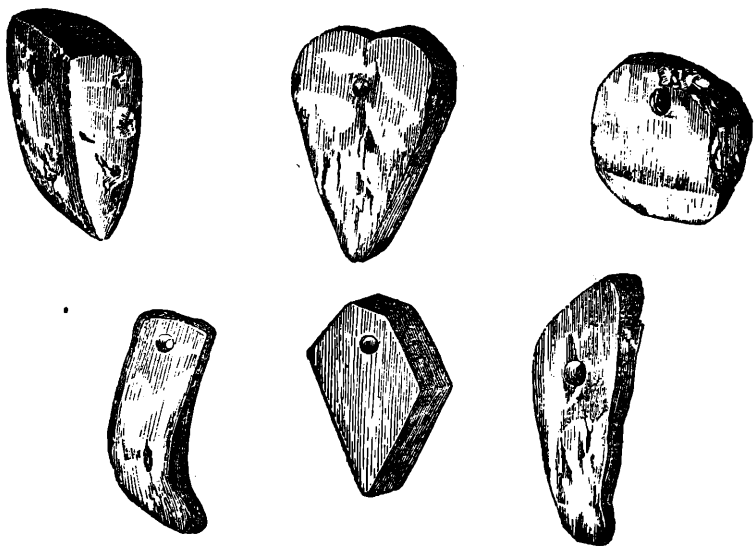
Capitain Joh. Schröder i Slesvig havde udarbejdet og foræret Selskabet et antiquarisk Kort over Staden Slesvig og Omegn med tilhørende Beskrivelse.

Dr. Burmeister i Wismar: Optegnelser «über den frühen Verkehr der Ostseestädte mit der Stadt Kopenhagen und den dänischen Inseln.»

Professor R. Keyser i Christiania meddeelte en Beskrivelse over et Fund af Oldsager ved Gaarden Nordgaard i Sparboens Præstegjeld, Nordre Thronhjems Amt.

Paa sin Rejsesælle Hr. P. A. Brandts Vegne oversendte Dr. Lund fra Rio Janeiro en Tegning af Runestenen paa Gaarden Dynna i Hadeland samt Antiquaren Arendts Forklaring af Thanberg Runesteen. Han underrettede derhos om at Hr. Brandt besidder Skizzer af Prospector, han i sin Tid har taget af Ruiner og historisk mærkværdige Steder i NORGE, og tilbyder Selskabet at ville udføre Skizzerne og tilsende det Tegningerne, hvilket Tilbud man med Erkjendtlighed har modtaget.

Justitsraad Thomsen, som havde foretaget en Reise i Sverrig, hvor han havde beseet de vigtigste derværende saavel offentlige som private Antiquitet-Samlinger, forelagde 7 forskellige paa ÖLAND fundne *Oldsager af Kalksteen*, som han havde modtaget for Museet af Dr. Ekman i Calmar. Af de sex af disse, her hidtil aldeles ukjendte, Steensager, vedföies Afbildninger i $\frac{1}{4}$ Störrelse:

De ere fundne, tilligemed en Deel lignende, ved at opbryde nogle Steenrör i Nærheden af Lenstads Borg i Thorslunde Sogn. Ligesaa-vel i Henseende til Formen, som i Henseende til Materien adskille de sig fra de sædvanlige Steensager. Den blödere Steenart har gjort Anbringelsen af Hullet lettere. Den förste har en tilbuttet Eg med Spor af at den har været brugt, og har den da mueligen tjent som Tværöxe, om man i det Hele kan antage, at disse Sager have tjent som Redskaber, forarbeidede af denne blödere Steenart, fordi de andre haardere, hvoraf man almindeligen finder Steenredskaber forarbeidede, ikke findes paa Öland. Flere af dem bære Spor af at have været paa et Brandsted, hvilken Omstændighed maaskee vil kunne lede til at udfinde, hvad Tidsalder de tilhøre.

Oberstlieutenant Sommer foreviste adskillige mærkelige mest

indiske Amuleter, som i Formen have stor Overeensstemmelse med nogle af de her fremstillede ölandske Steensager, der dog ere for store til at bæres paa Legemet, men efter Conferentsraad Thorvaldsens yttrede Formening, ligesom lignende i sydlige Lande, mueligen kunne have været ophængte i Templer eller Beboelseshuse.

Pastor Fr. P. von Knorring til Finström paa ÅLAND havde, idet han oversendte nogle i FINLAND fundne Oldsager, meddeelt et Aftryk af Ålands Herreds-Sigil, i hvilket Hellig Olaf forestilles i siddende Stilling med sin Öxe og med Rigsæblet, omgiven af følgende Omskrift: S. BEATI OLAWS: DE: STAOZARSWIO. Pastoren tilføiede nogle Gisninger, som Professor Radloff i sin Beskrifning öfver Åland havde forsögt, betræffende Udtrykket *Staozarswio*, nemlig at det kunde være en Forandring af Navnet paa en Eiendom der paa Öen, kaldet *Tosarby*, eller maaskee af *Sotaskärsvik*, hvilket Binavn kunde være foranlediget ved den Seier, Kong Olaf Haraldsön, der formedelst sin beröimte Høllighed skal af Ålendingerne være antagen som Skytshelgen, vandt over Vikingen Sote (jfr. Fornmanna Sögur IV, S. 40—41, Oldnordiske Sagaer, 4 B. S. 38). Dette Udtryk maatte dog henstilles til nöiere Overveielse.

Professor Kruse i Dorpat havde meddeelt en Undersögelse: *Über die Herkunft des alten Russischen Fürstengeschlechts aus Jütland*, og sit paa Russisk udgivne Skrift: «Om RUSSERNES ældste Tilværelse i Rusland og Byzants under Navn af *Gother*, *Varæger*, *Fæderati* og *Russer*, förend det russiske Riges Stiftelse,» af hvilket Skrift Capitain L. Keyper meddeelte en dansk Oversættelse.

Capitain L. Keyper, som nylig var vendt tilbage fra en videnskabelig Reise i RUSLAND, forelagde adskillige ved Selskabets Ud-gave af EYMUNDAR-SAGA foranledigede, af S. Russov, Sergeï Skromnenko o. fl. forfattede *russiske Skrifter om de islandske Sagaer* og deres Forhold til den russiske Historie, hvilke vare udkomne i St. Petersborg og Moskou, samt, som en Foræring fra General Malinovski, Fyrst Obolenskis Ud-gave af det suprasliske Haandskrift, indeholdende Novgorods og Kievs Annaler.

Samme Medlem gav Underretning om en Primstav med Rune-Indskrift i Museet paa Slottet Tsarsko-Selo.

Det Asiatiske Selskab i Calcutta i Bengalen havde ved Skrivelse fra dets Secretair, Hr. James Prinsep, oversendt Selskabet to Prøver af *antike Kobbervaaben*, som vare, tilligemed flere lignende, fundne ved et Jordskred nær ved Landsbyen Niorai i Provindsen Etáweh imellem Ganges og Jumna-Floden i det Indre af HINDOSTAN. Disse to Stykker, som ved Dr. Th. Cantors gode Om-sorg kom hertil fortrinlig vel bevarede, fortjene Opmærksomhed og fremstilles her ved Afbildninger. Det ene er et kort bredt *Sværd* af 23 Tommers Længde og $3\frac{1}{2}$ Tommes Brede ved Haandtaget, som blot er en Forlængelse af Klingen. Paa dettes ene Side er en Krog udhugget, saa at man ved at indlægge Pegefingeren i Hulingen kunde fatte det bedre og anvende det med større Kraft. Klingen har en ophøiet Stribe paa Midten og bærer Spor af Brug. Det andet Stykke er en *Spydspids*, 14 T. lang, meget massiv af støbt Arbeide, indrettet til at indsættes i et Skaft, hvori den fastgjordes ved de udstaaende Hager. Den yderste Spids er afslidt. Vaaben af denne Beskaffenhed opgraves hyppig i Omegnen af de hinduiske Byer Mathura og Bindráband, og de Indfødte antage dem for at være af det Slags, som brugtes i den ved det berømte sanscritiske Epos besjungne Mahábhárata-Krig, hvilket dog Hr. Prinsep antager for meget tvivlsomt, eftersom det ommeldte Heltedigt udtrykkelig taler om Staalvaaben.

Formeningen om disse Sagers høie Ælde vinder Bekræftelse. Arbeidet er vel ikke uden Duelighed udført, og man har ikke sparet paa Metal, hvoraf det skjønnes at man i Indien har haft Overflødighed. Imidlertid hentyde to Omstændigheder paa en fjern Tidsalder: Den ene, disse Vaabens Form, navnlig Sværdets Haandtag, der, skjønt hensigtsmæssigt, dog mindre bekvemt og mindre ziirligt, hentyder paa den fjerne Oldtids Sim-

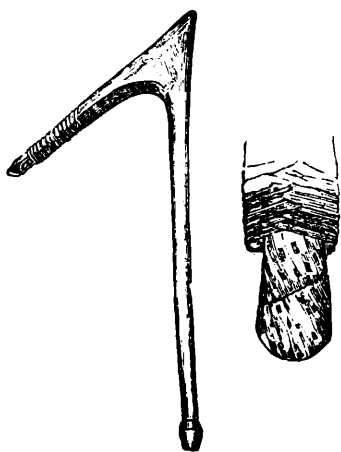
pelhed. Den anden, Materialet hvoraf de ere forfærdigede; ved en af Professor Forchhammer anstillet chemisk Prøve befandtes det at være saa godt som reent Kobber, og næsten intet eller overordentlig lidet Tin, eller muelig anden Substants, fandtes deri. Tilsætning af Tin, hvorved Bronze frembragdes, var en Forbedring, som, for at lette Hærdningen, allerede tidlig anvendtes ved Vaaben af Kobber. Her i Norden har man endnu ikke fundet Sværd, men vel Celter og Paalstave, af reent Kobber, hvilke maae antages for at være fra en ældre Periode, eller at have tilhørt mindre Formuende.

Allerede i længere Tid har Opmærksomheden været henvendt paa den Overeensstemmelse, der findes imellem de Redskaber og Vaaben, som vort Nordens og forskellige andre, endog fjernest herfra beliggende Landes *Urbeboere* have brugt, og hvoraf enkelte vilde Folkeslag, der hidtil ikke, eller kun lidet kjende til Metaller, endnu betjene sig. I den Formening at ethvert Bidrag, det være endog af mindre Betydenhed, til Menneskehedens tidligste Udviklings-historie modtages med Erkjendtlighed af Forskeren, ønsker Selskabet ved anstillede Sammenligninger at virke ogsaa for dette Afsnit af Oldtidsvidenskaben. Ved flere Medlemmers Bistand blev det Oldsag-Committeen mueligt at tilveiebringe og forelægge saadanne, vore nordiske Steensager lignende, Gjenstande, eller Oplysninger om dem, fra følgende Udlande:

GRÆKENLAND. H. K. H. Prinds CHRISTIAN lod af sit Antiquitets-Cabinet forelægge en *Pilespids* og en *Flække* af Obsidian, fundne i oldgræske, maaskee for-helleniske Grave, og modtagne fra Dr. Ross i Athen. Flækken er aldeles som en nordisk af Flint (jfr. Nordisk Tidsskrift for Oldkyndighed I B. Tab. III, Fig. 28). Som bekjendt har man tidligere fundet Pilespidser af Steen paa Marathons Valplads, og holdt dem for persiske. Nöiagtigere Iagttagelser have imidlertid, som Dr. Ross melder, for Tiden godtgjort at hele Grækenlands Jordbund er, saa at sige, oversaaet med dette Slags Oldtidslevninger; og den Opdagelse, at de i Gravene findes

i Forbindelse med raat arbeidede Marmor-Idoler, hvis Form har noget tilfælles med de i Ægypten saa hyppig forekommende mumieliggende Figurer, synes at berettigge til den Mening: at dette Vaaben har været i almindelig Brug hos een af Grækenlands ældste Folkstammer. Steenartens Findested er hidtil ikke blevet opdaget. To saadanne Steenspidserne medfulgte, kvindelige Idoler, den ene 8½ Tomme, funden paa Öen Ios, den anden, 6 Tom. lang fra THERA (Santorin), hvilke Hofraad Thiersch, der har fundet lignende paa PAROS, er tilbøielig at holde for kariske, bleve til yderligere Oplysning ligeledes fremlagte.

NY-ZEELAND. For Museet havde man nylig erholdt en udmærket ny-zeelandisk Stridskölle (*Mery*) af Grönsteen, hvilken forelagdes tilligemed to smaae Kiler af Öxesteen (*Talc. Nephrites Punamu*), tilhørende det naturhistoriske Museum, hvorved Oberstlieutenant Sommer foranledigedes af sin Samling at forevise et andet nyzeelandisk Arbeide af den sidstnævnte Steenart, hvilket de Indfødte under Navn af *Tiki* bære paa Brystet. Det er af en *kilelignende* Form, lidet over 6 T. langt, af 3 og 2 Tommers Brede, og danner en uformelig Menneske-Figur med monströst Hoved, hvis Öines Sclerotica bestaae i en indkittet Kreds af nyzeelandisk Söore (*Halotis Iris*), Dette Stykke er mærkværdigt saavel fra Forestillingens som fra Teknikens Side, da den første minder om paa orientalsk Viis siddende Hindu-Idoler; og det sidste viser umiskjendelige Spor af de samme Redskaber, hvoraf vore Steenskjærere betjene sig til haarde Stenes Graving. Nephriten, hvortil Punamu-Stenen hører, er vanskelig at bearbeide: i China og Ostindien skeer det ved Hjælp af Diamant- og Korundpulver. Mueligen begrunder dette Arbeide end yderligere den Mening: at Sydhavets Öer ere blevne befolkede fra Hindostan af, og at disse Landes, navnlig Ny-Zeelands første Indvandrere ikke allene vare i Besiddelse af Kunstfærdigheder, som i Aarhundreders Løb ere gaaet tabte, men maaskee endogsaa have medført Kunstfrembringelser, af hvilke kun de uforgængeligste, i Steen arbeidede, kunde bevares indtil vore Tider.

NY-GUINEA. Oberstlieutenant Sommer forelagde af sin Samling et Slags *Skaröxe* fra dette Öland, hvis Blad er dannet af en gjennemskaaren afsleben Conchylie af Slægten *Terebra*, i Form af det i nordiske Grave hyppig forekommende Flintredskab, som man har givet Navn af Huulmeisler (jfr. Nord. Tidsskr. for Oldkyndighed I B. Tab. II, Fig. 15, 16). Bladet er fastgjort til et af en Greenklöft eller Hage dannet Skaft af 18 T. Længde

ved Hjælp af et Baand af Spanskrör (*Calamus Rotang*) paa den Maade, som den ved Siden tilføiede Afbildning i $\frac{1}{3}$ Størrelse udviser.

JAPAN. Ved Generalkrigscommissair Falbes Omsorg beholdtes ved Tilbytning fra Ph. Fr. v. Siebolds Samling i Leyden 20 *Steenoldsager*, som hidrøre fra Urbeboerne i hint mærkværdige Öland. Som bekjendt opholdt Hr. Siebold sig i Aarene 1823 til 1830 paa Japan, og fulgte i 1826 med det nederlandske Gesandtskab til Hofset i Jedo. Ved hans Forbindelser i Landet blev det ham mueligt at tilveiebringe en Skat af hidtil ukjendte Oplysninger om dette Land og at berige sin udmærkede Samling ogsaa med en Deel japanske Oldsager. De modtagne Sager, som alle ere af den mest paafaldende Lighed med vore nordiske Steensager, ere følgende: tre *Kiler*, den ene af Form som Nordisk Tidsskrift for Oldkyndighed I B. Tab. II, Fig. 10, temmelig afrundet paa Siderne, 5 T. lang; den anden 4 T. l. a, af samme Form, dog Siderne fladere, meget nøiagtig tilsleben af en lysegraa Steenart, den tredie af en sortagtig Steen, 4 T. lang, noget lignende de huulslebne, upaatvivlelig brugt som Tværöxe; en Deel har været indsat i Træ, den övrige Deel er nøiagtig tilsleben. Disse, der have været brugte som Öxer af Japans Aborigines, kaldes i de Indfødtes Sprog *Rai-seki*, d. e. Tordenkiler.

— En *Kniv* af Flint, 3 T. lang, her fremstillet i halv Størrelse; den er af en ganske egen Form, det er nemlig en Flint-Flække, som man paa den ene Side har ladet beholde den Form, den har faaet ved Udflækningen, medens man har ved Tilpikning givet den anden en Eg og en Ryg; den ene Ende er saaledes tildannet, at den bekvemt kunde fastbindes til et Træskaft. — To *Kastespydspidser* af Flint, blot tilhugne, og i det Hele aldeles som de nordiske; een $3\frac{1}{4}$ T. lang, mest lignende Nord. Tidsskr. for Oldk. 1 B. Tab. III, Fig. 18, en anden, ligeledes, $2\frac{1}{4}$ T. lang. En tresidet Pilespids, her ved Siden fremstillet i fuld Størrelse, næsten af Form som a. St. Fig. 30, og ligesom Kastespydspidserne indrettet til at indsættes i et Skaft. — Sex *spydbladformede Pilespidser* af Flint, blot tilhugne og indrettede til at indsættes i et Skaft. Den ene af to T.s Længde, her nedenfor i fuld Størrelse fremstillet, mest af Lighed med vore nordiske a. St. Fig. 31, men med nogen Overgang til de med Modhager forsynede; en anden er $1\frac{3}{4}$, og en tredie $1\frac{1}{4}$ T. lang; af de tre øvrige, der kun ere af een T.s Længde, er een temmelig flad, men den anden tykkere, lignende vore tresidede, skjönt kortere, og den tredie med en Ophöining paa begge Sider, saa at den egentlig er fiirsidet. — Syv *hjerteformede Pilespidser*, paa Japansk benævnte *Janoné isi*, alle blot tilhugne, een af graa Steenart, 1 T. lang, aldeles af Form som a. St. Fig. 32; een, af hvilken en Afbildning findes S. 19, $1\frac{1}{4}$ T. lang, paa hvis begge Sider smaa Takker ere udhuggede ligesom paa nogle af de nordiske; een, $\frac{3}{4}$ Tomme lang, uden Takker; samt 4 af Obsidian, $\frac{3}{4}$ til 1 Tomme lange, ligeledes uden Takker.

RUSSISK AMERICA. Sprogforskeren Rask fandt Lighed imellem Aleutisk og Grönlandsk. At der ogsaa ad flere Veie, end den

lingvistiske, gives Leilighed til Sammenligninger, der vise Overeensstemmelse mellem Grönlands americanske Befolkning og Beboerne af de ved Americas nordvestlige Kyst beliggende Öer, vil efterhaanden stadfæste sig. Som en Pröve herpaa forevistes en, ligeledes fra Hr. Siebold erholdt, *Harpunspids* fra ALEUTERNE. Den egentlige Spids er en tilsleben Skifersteen af 2 Tommers Længde og $\frac{3}{4}$ Tommes Brede, der er indsat i et, $7\frac{1}{2}$ Tomme langt, Skaft af Been paa samme Maade som de grönlandske, dog befæstet noget anderledes. Paa den ene Side af dette Beenstykke findes to Indsnit, hvorved to Spidser fremkomme, der have tjent som Modhager, og forneden er en udskaaen Spids, hvormed det har været indsat i et Træskaft. — Oberstlieutenant Sommer forelagde en *Bue* med *Pül*, som har haft en *Flintspids*, hidbragte 1834 ved daværende russisk Agent, senere Medlem af den russisk-americanske Handels-Direction, Kubnikoff, fra SITKA af Kong Georg den 3dies Archipel. Dette Vaaben bruges der paa Fuglejagt. Buen er af let Træ og har paa den ene (naar den spændes dens ydre) Side til Styrkning en Beklædning af Hvalfisketarme, hvoraf tillige de krummede Ender dannes, paa hvilke den af Sener snoede Streng befæstes. Buens Midte, som under Brugen omfattes af Skyttens venstre Haand, er beviklet med bløde Skindremme. Den af Flint tilhugne Pilespids var (thi den er nu desværre gaaet tabt) spydbladformet, næsten aldeles som den nordiske, der er afbildet i Nord. Tidsskr. for Oldkynd. I B. Tab. III Fig. 31, og af 1 Tommes Længde. I et Hylster af Tarme fæstedes denne Flintspids til det lette Træskaft, som er forsynet med tre Rader Fjer og et Indsnit i Enden.

GRÖNLAND. Adskillige eskimoiske Oldsager af Steen vare Selskabet tilsendte i 1838, blandt hvilke som de mærkeligste forevistes en 2 Tommer lang Harpunspids af Chalcedon og 4 af Angmak, 8 Pilespidser og 3 tresidede smaa tykke slebne Knive af samme eller lignende Steenart; en krum Kniv af Hornsteen, $2\frac{3}{4}$ Tomme lang, flækket ud aldeles som de nordiske Flintknive og noget lignende

de halvmaaneformede Flintstykker, den ene Ende indrettet til at indsættes i et Skaft, samtlige fundne i forladte grønlandske Huse, en Fjerdingvei fra Jacobshavn, og nedsendte af Chirurg Lytzen. — En Lændser eller Harpunspids af Angmak, $3\frac{1}{2}$ Tomme lang, lignende en nordisk Steenkniv med Skaft, men skarp tilsleben, modtaget fra Hr. S. M. Cortsen i Godhavn. — En blot tilhuggen Steenkniv eller Spydspids af Angmak, 4 T. lang, aldeles lignende de nordiske Flintknive uden Haandtag (jfr. Nord. Tidsskr. for Oldk. I B. Tab. III, Fig. 18), funden i Nærheden af Godthaab og modtagen fra Cand. J. C. Möller.

DE FORENEDE STATER I NORDAMERICA. Capitain Graah, som nylig var hjemkommen fra America, medbragde, tilligemed adskillige Skrifter over Indianernes Sprog og Historie, Underretning fra Hr. Bartlett i Ny-York, ifølge hvilken Selskabet kan fra ham vente en med Afbildninger oplyst, udførligere Udsigt over *Indianernes Steenredskaber*. Fra H. K. H. Prinds CHRISTIAN modtoges 6 forskellige i indianske Grave fundne Oldsager af Flint, nemlig: en

blot tilhuggen lille *Kastespydspids* af 3 T.s Længde, hvis Form tydeliggjøres ved den vedføjede Afbildning i halv Størrelse; den har et rundtomgaaende Indhak forneden, ved hvilket den har været bunden til Skaftet. To spydbladformede *Pilespidser*, omtrent af samme Form, men mindre, den ene $2\frac{1}{4}$ T. lang og smallere, den anden $1\frac{1}{2}$ T. lang og forholdsvis lidt bredere; en tredje meget smal og spids, forneden bred og med Indretning til at fastbindes; en fjerde, som her fremstilles ved Siden, ganske lille, $1\frac{1}{4}$ T. lang, lignende de nordiske tresidede, men tykkere, aldeles som nogle af de japanske; fremdeles en *hjerterformet Pilespids*, $1\frac{1}{4}$ T. lang, ganske af samme Form som de her i Norden og paa Japan fundne. De paa næste Side tilføjede Afbildninger i fuld Størrelse vise den høist paafaldende Overeensstemmelse mellem Sager, der ere fundne i saa fjernt fra hinanden beliggende Lande.

FRA OHIO:

FRA DANMARK:

FRA JAPAN:

Fra Dr. Pingel modtoges en Pilespids af guul Flint, 2 T. lang, blot raa tilhuggen og indrettet til at indsætte og binde fast i et Skaft, funden i Mississippidalen ovenfor Ny-Orleans. Fra Cand. Bruun: en til begge Ender kiledannet temmelig tyk Kile af Grönsteen, 6½ T. lang, funden i Staten Ohio.

MEXICO. Da man ogsaa i oldmexicanske Grave og Ruiner finder saavel Steen- som Terracotta-Figurer, samt Steenredskaber af Obsidian og andre Steenarter, havde Oberstlieutenant Sommer af sin Samling medtaget en 9½ T. lang Marmorfigur fra America, der dannes af to Dyrehoveder forbundne ved en conisk Pyramide, og lig den Gjenstand, som en Terracotta-Figur i det Kgl. Museum i Berlin, funden af Deppe i en mexicansk Grav (afb. Tab. X til Minutolis Beschreibung einer alten Stadt unfern Palenque, Berlin 1832), med begge Hænder fører til Munden.

Oldsag-Committeen foreviste en Afbildning af en af Alexander von Humboldt i det Kongelige Museum i Berlin nedlagt mærkelig aztekisk Kile (senest afbildet i *Antiquités mexicaines*) af tæt, Nephrit (*Jade*) nærmest Feltspat. Nephrit (*Nephrit*) bryder ikke i Cordillerne; des mærkeligere er det, at en Mængde deraf forfærdigede Öxer findes i vid Udstrækning langs denne Bjergkjede. Kilen, der i Formen aldeles ligner nogle af vore nordiske (jfr. Nord. Tidsskr. f. Oldk. 1 B. Tab. II Fig 9), er prydet med adskillige indgravede Hieroglypher, hvilket vækker Ideen om, at Gjenstande, forarbejdede med saadan Omhyggelighed af et saa gjenstridigt Material, og mærkede paa en saa betydningsfuld Maade,

ikke til alle Tider kun have været bestemte til profant Brug og blot skulde have tjent som Utensilier eller Vaaben. Hvad der bemærkes, at Mexicaner og Peruaner betjente sig af Steenöxer, efter at Kobber og Bronze vare blevne almindelige iblandt dem, synes mange Fund at vise ogsaa at have været Tilfældet med Steensagerne her i vort Norden; imidlertid kan man med Rimelighed antage, at disse efter Metallernes fuldstændige Indførelse udelukkende have som ærværdige Minder fra en fjern Fortid, været anvendte som Symboler, med en magisk Tendents, ved religiøse Ceremonier.

VESTINDIEN. Af sit Kabinet lod H. K. H. Prinds CHRISTIAN forelægge en $9\frac{1}{2}$ T. lang *carabisk Stridsöxe* eller Kölle, mesterligen udarbejdet af Grönsteen i en hidtil aldeles ubekjendt Form, der minder om Samsons Asenkjæft. Dette skønne Stykke er fundet i Jorden paa St. Croix. Endvidere forevistes 8 forskellige, de nordiske mere lignende Kiler af samme Steenart, fundne paa Virgin-Öerne, og Selskabet i 1833 tilsendte af Capitain T. A. Kjær.

COLUMBIEN. Oberstlieutenant Sommer foreviste en tilhuggen Kniv eller Landsespids af Flint, funden i Nærheden af Esmeralda ved Orinoco, i eet og alt lignende de nordiske.

BRASILLEN. Dr. P. W. Lund, som for Tiden opholder sig i Lagoa Santa i Brasilien, havde lovet at ville tilstille Selskabet Prøver af de sydamericanske Vildes Redskaber og Vaaben, idet han meddeelte nogle Bemærkninger angaaende deres Steenöxer, om hvis Betydning Overtroen har i dette Land fremavlet samme Forestilling, som hos os. Almuen kalder dem «Corisco,» d. e. Tordenkile, og troer at den nedslaaende Lynstraale indeholder en slig Steen, og at det er med den at den anretter sine Ödelæggelser. Indvaanerne glemme ikke disse Stene; tvertimod, da de nære den Overtro, at, hvor en saadan befinder sig, slaaer Lynilden ned «for at söge sin Broder,» kaste de dem gjerne langt bort. (Dr. Lunds Bemærkninger ere indførte i Selskabets Annaler for 1838, S. 159—161).

I Juli-Mödet foredrog Mag. Becker en Udsigt over nogle udenlandske Archiver, som han havde besøgt paa en nylig tilende-

bragt Reise, med Hensyn til Oplysninger til den danske Historie i Frederik den Tredies Regjeringstid.

I October-Mødet overrakte Bestyrelsen Billedhuggeren Thorvaldsen, der som Medlem for første Gang deeltog i Forhandlingerne, i Selskabets Navn, som et Tegn paa dets dybt følte Erkjendelse af hans store Fortjenester, Værket *ANTIQUITATES AMERICANÆ*, hvori Thorvaldsens Slægtregister fra Thorfinn Karlsefne, een af Americas berømteste Nybyggere, i det IIte Aarhundredes Begyndelse, er meddeelt. I den Anledning fremsagde Vice-Formanden, Prof. Finn Magnusen, følgende dertil sigtende Ord:

«I Forfædrenes Navn ønske vi Dig, høit hædrede THORVALDSEN! velkommen i det Samfund, ved hvis Bestræbelser de endnu leve i Oldskrifterne, disse deres, ved Guttenbergs af Dig fremstillede Opfindelse fremdeles uforgængelige Minder. Nordboer vare vistnok de fleste iblandt dem, om hvis Bedrifter Sagaerne tydelig vidne; de vare navnlig især *Danske, Nordmænd, Svenske, Gotter og Islændere*, men nogle af dem nedstammede dog fra *Englands, Skotlands og Irlands*, fra *Saxens* og *Frankens* ædlestes Slægter, ja endog i visse Maader fra *AMERICA*, hvor een af dine Stamfædre blev født, henved et Tusinde Aar efter vor christelige Tidsregnings Begyndelse. De Stamtavler, hvorved dette udførlig vises, indeholdes i nærværende, ved eet af dette Selskabs Medlemmer udgivne, Værk, som tillige hjemler vore nordiske Stamfædre den nye Verdens første beviislige Opdagelse, en saare mærkelig, men hidindtil næsten ukjendt Begivenhed i Menneskedens Historie. Dit Navn er een af Bogens største Prydelser og derfor er det da, at Selskabets Bestyrelse, paa dets Vegne overrækker den til Thorvaldsen selv, med indstændig Bøn om dens hulde Modtagelse. Kjært vil det blive Dig at erfare deraf, at Navnet Thorvald, som ved Dig er blevet Verden overhoved og Nordboerne især saa dyrebart, allerede bares, i begge *Hemisphærer*, af dine Stamforvandre for mere end 800 Aar siden. Egentlig betegner det den med Thors Kraft udrustede, og Thorvalds Søn var det visselig af Skjæbnen forbeholdt at besynges saaledes af vor Samtids udødelige Skjald:

Thor fra Island i Rom vækker Kronion til Liv.

Held os, at det ikke alene er i Rom eller for Rom, at Thorvaldsens Hammer har virket; hvad den har udhugget af Vælsklands Marmorklipper pryder nu Skjoldungernes Kongeborge og Axelstads Gudshuse; de sildigste Efterslægter skulle beundre det i Gjemmestedet for de Kunstskatte, som dets ædle Stifter har skjenket sin Fødestad, — ja, selv i det fjerne Island, din samtlige Fædrenestammes Hjem, fattigt paa Guld, men rigt paa Berømmelse, som det og med Troskab og Flid har bevaret for Oldtidens Helte og Skjalde. Med det ere vi paa det nøieste forenede; denne Forbindelse knyttes dog end fastere ved din Nærværelse her. Danmark er dit Fødeland og din Mödrenestammes Hjem. I Dig forenes Nordens Slægter, ligesom de broderlig forenes i dette vort Samfund til vore fælles Fortidsminders Oplysning og Vedligeholdelse. Det er saaledes en sand Høitid for det Nordiske Oldskrift-Selskab, at det i Aften for første Gang samles med dig, høithædrede Thorvaldsen! som først har lært de stolte, af Naturen rigt begavede, ved ældgamle Kunstværker forherligede Sydlande, at agte vort Norden i den nyere Tids største Kunstner, — thi ved Dig er den classiske Oldtid igjen opstaaet og henflyttet fra Tiberens til Sundets Bredder. Vel havde Thorborg, den hedenske Vala, Ret, da hun, under Nordstjernens Himmelbelte, spaaede om din Stammoders Afkom, at den skulde vorde kraftig, skinnende og herlig, og at klarere Straaler vilde udgaade fra, end hun kunde formaae at skue. De have i Dig forenet sig til den Snillets Sol, som oplyser vor hele Klode, som har udaandet et herligt Liv til det kolde Marmor, og som endnu efter sin Nedgang, — gid først seent, ja saa sildig som muligt! vil efterlade sig et herligt Nordlys over Danneriget, end skjønnere end det, som nys hilste Dig i Öresund og forkyndte dit Komme for de nordiske Broderfolk. Dog er det især os, som nærmest knyttes til din Stamme; vi, som her virke i Forening for Bevaring og Udbredelse af Forfædrenes Minde samt de Oldskrifter, som vise os din Herkomst og indeholde hine Spaadomme, der nu kunne siges at opfyldes i Dig og ved Dig. Varmere end vort Samfund kan Ingen

istemme det nu saa almindelige Önske: Held og Hæder vor Thorvaldsen!

Herpaa svarede Thorvaldsen med nogle hjertelige Ord.

I samme Möde forelagdes Prof. Nilssons Skrift: Skandinaviska Nordens urinvånere, ett försök i comparativa Ethnographien, som var modtaget fra Forfatteren.

Foranlediget ved den Deeltagelse, Selskabet har efter Anmodning haft Leilighed til at vise Commandeuren for Corvetten La Recherche og den til Island og Grönland i Aaret 1834 af den franske Regjering udsendte videnskabelige Commission, havde den Kongl. franske Marinc-Minister oversendt som Foræring til SELSKABETS BIBLIOTHEK: Voyage autour du monde sur la corvette de S. M. la Coquille, bestaaende af 6 Bind i 4to og 4 Atlas i Fol. med Kort og Kobbere, samt Voyage autour du monde sur la corvette de l'état la Favorite, 4 Bind i 8vo og 2 Atlas i Fol., og en Samling af den franske Hydrographies vigtigste Kort.

Nye Medlemmer optoges.

Cassereren, Archivarius J. C. Kall, fremlagde sit Regnskab over Selskabets Pengevæsen for Aaret 1838. Casse-Beholdningen var den 31te December 1838: 22 Rbd. 86 Sk.

Ifølge den af Secretairen meddeelte Udsigt havde SELSKABETS FASTE FOND i Aaret 1838 erholdt en Tilvæxt af 2,300 Rbd. Sölv og var saaledes voxet fra 23,700 til 26,000 Rbd. Sölv i Kongl. 4 pCts. Obligationer.

Til Revisorer af Regnskabet for 1838 valgtes DHrr. Major Cathala og Grosserer Andreas Nielsen.

MUSEET FOR NORDISKE OLDSAGER

anvistes i det forløbne Aar end en Sal i Christiansborg Slots Sidebygning, saa at dets Samlinger, ordnede og afdeelte efter de forskjellige Tidsaldere, nu ere opstillede i 8 i sammenhangende Række beliggende Værelser. Den nye Sal optager Smykker, Meubler, Huusgeraad, Tapetserier og deslige fra de senere Aarhundreder. Til Museet, som fremdeles er aabent og frit tilgængeligt for Publicum hver Torsdag fra Kl. 11 til 1, modtoges i Aaret 1838 mange værdifulde Gaver og i det Hele 123 forskjellige Sendelser, bestaaende af 480 Nummere. Man indskrænker sig her til at gjøre opmærksom paa nogle af de vigtigere Fund og Gjenstande, hvormed flere Afdelinger i Samlingen forøgedes.

SAGER FRA HEDENOLD.

FRA STEENALDEREN eller den ældste Periode, da Nordboernes VAABEN og REDSKABER vare af STEEN, TRÆ, BEEN eller deslige, og de endnu ikke kjendte Metaller Brug.

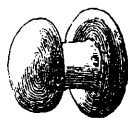

Ved at grave en Grøft gennem en Eng ved Læsten, i Nærheden af Randers, fandt en Arbejder, i en Dybde af 3 Fod i meget vandholdig Mosebund, en Mængde *Ravsager*, som havde været indsluttede i et Trækar, af hvilket dog kun Fragmenter optoges. Samlingen indeholder 25 Stykker, der ikke ere gjennemborede, men tildeels ved Kunst givne en Fordybning paa Midten, saaledes at de kunde fastbindes; 500 større og mindre Stykker uden videre Forarbeidning end alene den, at de ere gjennemborede, saa at man har ladet dem beholde den oprindelige Størrelse, hvilken man har sat Priis paa; fremdeles eet hammerformet og 59 tresidede Stykker; 460 cylinderformede Perler af $\frac{1}{2}$ til $2\frac{1}{2}$ T.s Længde, 2800 smaae runde eller rettere rundagtige Perler, meget unøjagtige; 50 aflange med 4 eller 5 Huller gjennemborede Stykker, der have tjent som Mellemstykker i Perlehalsbaand af flere Rader, 5 Endestykker, hørende til de samme Halsbaand, hvis Beskaffenhed ovenstaaende Afbildning udviser. Det hele Fund bestaaer saaledes af 3900 Stykker, der veie 17 $\frac{1}{2}$ P., og er det betydeligste Fund af *Ravsager*, der vides at være gjort, hvis fuldstændige Tilveiebringelse skyl-

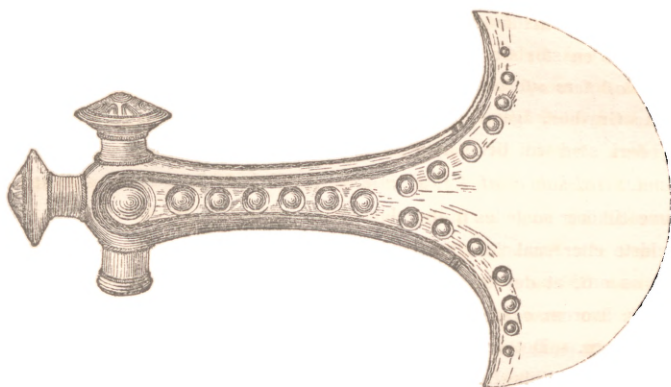
des fornemmelig Kjöbmand Meyers Opofrelse og tillige Pastor Bruuns, Amtsfuldmægtig Olsens og Overauditeur Timms forenede Bestræbelser. Omtrent samtidig modtoges fra Möen ved Grosserer Hages Omsorg adskillige Ravsager, aldeles af samme Art, hvilke fandtes i et af store Kampestenene dannet Gravkammer NEDERST i en stor Gravhöi, i Forbindelse med Sager af Flint og Been og *Skeletter af flere uforbrændte Liig*, men aldeles *intet af Metal*. ÖVERST oppe i samme Gravhöi, ganske adskilt fra hint nedre Kammer, var en lille Steenkiste; deri stod en Urne fyldt med brændte Been, hvorover vare lagte flere *skjærende Redskaber af Bronze*, saasom *Knive*, *Pincetter*. Dette överste Gjemme tilhører saaledes Broncealderen, men hint nedre, hvori Ravsagerne laae, den ældste eller saakaldte Steenalder. Dette Fund, ligesom flere andre, overbeviser os om, at det store Fund af Ravsager, vi her omtale, tilhører denne samme Tidsalder, hvorom ogsaa Sagernes raa Forarbeidning uden Hjælp af Dreierbænk og Bor vidner. Det er saaledes næsten utvivlsomt, at man her har erholdt en af den fjerne Oldtids Ravhandlers kostbare Forraad.

Bestemmelsen af den Tidsalder, hvortil disse Ravsager høre, bekræftes end yderligere ved to andre Fund, som i 1838 gjordes paa Möen; og indsendtes de til samme hørende Sager af Pastor Freuchen til Magleby. Paa Borre Mark aabnedes en Höi, hvori var et halvkorsformet Gravkammer med Indgangen i S.O. I selve Kammeret laae flere *Ravsager* af selvsamme Art, som de ved Læsten fundne, en Naal af *Been*, med et paa fri Haand, uden Hjælp af Bor, i den överste Ende anbragt Hul, og flere *Urner af brændt Leer*. I Gangen laae *to Menneskeskeletter* og ved det enes höire Haand en udmærket *Flintkniv* af Form som Nord. Tidsskr. f. Oldk. 1 B. Fig. 21, 12½ T. lang, og saaledes den største, man hidtil kjender af denne Art. Imellem dem endnu en mindre Flintkniv og en *Hængeurne*; ved Födderne et Cranium. I en anden aabnet Gravhöi var et ovalt Gravkammer, hvortil i Öst en Gang førte. I SELVE GRAVKAMMERET fandtes en *Leer-Urne* og enkelte *Ravsager*, nemlig to hammerformede og nogle cylinderformede Perler, samt et Hænge-Zirat af Form som en Flintkile. I GANGEN stod en Urne, hvori *brændte Been* af et Barn og en *Broncesaug*; og OVEN OVER KAMMERETS DÆKSTEEN Klingen til en *Dolk* og to Spiral-Fingerringe af *Bronce*.

I Forbindelse med Steensager, navnlig hjerteformede Pilespidser af Flint og Chalcedon, fandtes i en Gravhöi ved Tolne Kirke i Horns Herred, og modtoges fra Justitsraad Juell i Frederikshavn, adskillige Ravsager, deriblandt en *dobbelt Knap* lignende dem af Bronze, der hyppig ere fundne oven i Urner, hvis Bestemmelse denne *Ravknap* synes at udvise ikke har været at anbringes paa *Skjolde*, men derimod at anvendes som Knapper ved *Klædningen*. De ligne, som vedstaaende Afbildning tydelig viser, ganske Bøndernes *Skjorte-knapper*.

FRA BRONCEALDEREN, da VAABEN og SKJÆRENDE REDSKABER vare af KOBBER eller BRONCE, og man endnu ikke kjendte Jernets Brug.

Ved at opbryde en stor Steen i en til Bründsted i Gauerslund Sogn, Veile Amt, hørende Skov fandt Gaardmand Sören Jensen Buhl Fragmenter af to udmærkede *Öxhamre af Bronze*, som ved Student Worsaaes Omhu beholdtes. Ovenstaaende Afbildning viser deres Udseende. De have været 16 T. lange med en sig halvmaaneformet udvidende Eg af 10 T.s Brede. Skaftthullet, hvori endnu stikke Levninger af Egetræs-Skaftet, tilsluttes foroven ved en meget ziirlig Knap. Bag til, istedenfor Bane, er en lignende ziirlig Knap. Langs ned ad Siderne paa Öxen ere fordybede Perlezirater eller ringformede Fordybninger, som i Midten have en opstaaende Knop; disse have været indlagte med tynde Guldpleteringer, af hvilke et Par ere tilbage. Udad mod Eggen deler denne Rad sig i to, en til hver sin Side af den udvidede Deel, dog saaledes at Ziraterne efterhaanden blive mindre. Desuden findes paa disse Pragthamre dreiede og indslaaede, tildeels Flamme-Zirater af samme Art, som paa de skjönneste Bronze-Sager. Hvad der imidlertid især udmærker dem, er den Kunstfærdighed, med hvilken de ere stöbte af særdeles lidet Metal over en *Kjærne eller Udfyldning af Leer*, som gaaer igjennem hele Öxhamrene, selv ligetil henimod Eggen, hvilket viser en ligesaa stor Bestræbelse for at spare Metal, som Færdighed i Stöbning. Denne Udfyldning, ligesom den Omstændighed at Eggen ikke er skarp sleben, synes dog tillige at vise, at disse Stykker ei have været anvendte som egentlige Vaaben, men snarere som Anförertegn, ligesom senere en Commando-Stav, eller ogsaa mueligen have de haft en hellig Bestemmelse som Prydelse for Gudebilleder, ligesom de Kobberhamre, Prinds Magnus, ifølge Saxos Beretning, i Aaret 1129 borttog af et svensk til Thor indviet Afgudstempel. De Svenske ansaae dette

for Helligdoms Ran, saa megen Priis satte de endnu paa disse Öxer; og skjönnes det af denne Beretning, hvor langt ned i Jernalderen Anvendelsen til hellig Bestemmelse af Sager fra en tidligere Tidsalder har vedligeholdt sig. Nærværende Hamre fandtes ved at grave om Stencu omtrent een Alen fra denne, og i een Alens Dybde. Ved Siden af dem sporedes nogle fortærede Beenstumper og et for det meste fortæret Træskæft af omtrent 18 T.s Længde, som var omvundet med 5—6 Ringe, der dog vare saa angrebne af Rust, at de ikke taalte at berøres. Saavidt det kan skjönnes, har der gaaet en Vig ind fra Veile Fjord ved det Sted, som kaldes Lille Strand, og efter de lave Enge at dömmе, som nu strække sig langs med Bröndsted Skov og kunne forfølges ind til Vigen, kan man med stor Sandsynlighed antage, at den Jordforhöining ud imod Engene, hvori disse Oldsager ere fundne, har i Oldtiden været henimod Strandbredden. Tidligere har man saavel i Sverrig som her i Danmark fundet saadanne Öxhamre, men som ere massive af Metal. En i Fyen for faa Aar siden funden meget lignende findes afbildet i Nordisk Tidsskr. for Oldk. 2 B. S. 182.

Ved Gravning i en Höi ved Havnlöv i Præstö-Amt fandt nogle Arbeidsfolk en lille *Guldspiralring* af $2\frac{1}{2}$ Omgange, mindre end til en Finger, en *Bronce-Paalstav* af ziirligt Arbeide og Fragmenter af et *Bronce-Sværd* med *Bronce-Haandtag*, der er fastnüttet i en Halvcirkel, hvilke mærkelige Sagers Indsendelse skyldes Sognepræsten Hr. Leth i Lille-Hedinge, hvorefter Finderne, ifølge Anordningerne, efter Rentekammerets Foranstaltning, erholdt den fulde Metalværdi udbetalt med 7 Rbdlr. r. S.

Museet er endnu ikke rigt paa velbevarede *Bronce-Sager*, der i sædvanlig Muld i Grayhöiene angribes af Ir, saa at de sjelden erholdes hele eller i ubeskadiget Tilstand. Et bedre Bevaringssted for saadanne Sager have derimod Moserne været, som fordmum udgjorde betydelige Indsöer eller Vige, den Gang disse Sager tabtes i dem. Blandt de fra denne Kilde modtagne Sager nævnes et ved Törveskjæring af Niels Jensen i Sönder-Lyngby i Börglum Herred fundet udmærket *Bronce-Sværd*, der indsendtes af Herredsfogden Krigsraad Spærch. Det er 29 T. langt, Haandtaget eller Grebtungen indbefattet. Langs ad den fuldkommen bevarede Klinge ere Stribezirater; hvor Haandtaget befæstedes, et Slags ualminnelige Zirater, deels cirkelformede, deels tungeformede, og tvende *Slangehoveder*. Paa Tungen, der har en Udbugning paa Midten, har været befæstet et Haandtag af en nu tabt Materie; derimod ere alle Nitterne, ti i Tallet, med de til samme hørende Knapper, hvorved dette har været *fastgjort*, endnu bevarede, ligesom ogsaa Overstykket, der har været anbragt ovenpå som Slutning af Haandtaget, dannet som to mod hinanden vendte hornformede Bøiler. Da Sværdet fandtes, var det omgivet med en Indfatning af Egetræ, der igjen var omviklet med Birkebark, hvilke Dele dog begge strax hensmuldrede.

Af de ved Snöde paa Langeland fundne Bronze-Sager, som Grev Ahlefeldt-Laurwigen forelagde i Selskabets October-Möde og forærede til Museet, mærkes en fuldstændig bevaret med udstaaende Knopper i Rader og ni Ringzirater udziret *Bronce-Dukkel*, $4\frac{1}{2}$ T. i Diameter, med Indretning til Befæstning paa Undersiden; lignende ere oftere fundne, men deres Bestemmelse har hidtil ikke kunnet udfindes. Fremdeles to Spiralbaand af tynd Broncetraad, glat slebne paa Ydersiden, og Fragmenter af en med Bølgezirater udziret *Hænge-Urne*, ligeledes af *Bronce*, som har været indrettet til Laag, der blev lukket med Skaade. At man har forfærdiget saadanne Kar her i selve Norden kan ikke betvivles, da man har fundet dem i Oldtidens Metalhandlers Forraad, hvor disse og nogle faa andre Sager vare ubrugte, og derimod alt det øvrige blot bestod af forslidte Brudstykker, som have været indkjøbte for at omsmeltes. Dette synes end yderligere at vinde Bekræftelse ved en anden, paa Sandager Mark ved Assens af Gaardmand Claus Pedersen Buch funden og af Skolelærer Kreiberg indsendt, mærkelig *Hænge-Urne* af *Bronce*, $8\frac{1}{2}$ T. i Diameter, hvis underste Side er udziret med ophævede Striber, der som Baand omgive Karret. Dette er indvendig fyldt med en temmelig haard brændt Leermasse, sandsynlig den, hvorover Karret er støbt, som man naturligviis ei vilde have ført med fra et fremmedt Land. Det er til Forundring at see, hvor tyndt og nøiagtig man har formaaet at støbe, og dette Stykke viser da Fremgangsmaaden ved disse kunstige Støbninger og giver et Begreb om Metallets store Kostbarhed i hine Tider.

I en Bakke, kaldet Kildeagerbakken, i Taagerup By, Kirkerup Sogn, paa Duebrødre Klostersgods, fandtes og indsendtes af Cancellieraad Liebe, Fragmenter af to *Bronce-Sværd*, med en ophøiet Stribe paa Midten af Bladet, den midterste Deel af en stor Skjoldplade med en udstaaende Spids, og Dele af et med Stribezirater udziret diademformet Haarsmykke, ligeledes af *Bronce*, samt en *Guld-Haandledsring* af vredet Arbeide, hvis Værdi udbetaltes Finderen med 51 Rbdlr. r. S.

I en Gravhøi paa en Birkedommer Brøndum tilhørende Mark i Hjörlande, Frederiksborg Amt, fandtes og indsendtes af Seminarist Fogh en *Bronce-Kniv* af en usædvanlig Form, noget krum, med en Ryg, der er udziret med Zirater. Paa hver af Siderne er desuden indgravet en dobbelt Cirkel med Centrum og omgiven af Prikker. Hvad der især udmarker denne Kniv, er et i Forbindelse med Bladet udarbejdet kort Haandtag. Dette har paa begge Sider været belagt med Skinner af Træ eller Been, der have været fastholdte med to Nitter.

Ved at grave Digetörv paa en til et Kjør grændsende Agerende paa Blære Mark i Aalborg Amt opbrød en Arbejder en der liggende Steen, under hvilken han stødte paa en Urn, der strax gik i Stykker. Deri laa en Kam, halvrund foroven, Fragmenter af en Ring og et Kar samt nogle ved Smeltning sammen-

købne Klumper og to *Barrer* tilligemed Fragmenter af en tredie, alt af *Bronce*. Disse *Barrer* ere lange og noget udhamrede, og af den ene er i Oldtiden afhugget et Stykke; de ligne aldeles de Sölvbarrer, der indeholdes i flere Fund fra Jernalderen og have sikkert været brugte som Betalingsmiddel. Disse Sager indsendtes af Sognepræsten til Blære og Eidrup, Hr. Langhorn. To lignende *Bronce Barrer*, den ene 5 T., den anden 3 T. lang, fandtes, i Forbindelse med en lille *Bronce Celt* uden Ösken, paa Marken ved Littorup, Borrids Sogn, Fjends Herred, Viborg Amt, af Gaardmand Frederik Sörensen, og indsendtes af Herreds-fogden, Landsoverretsassessor Eberlin.

FRA JERNALDEREN, da VAABEN OG SKJÆRENDE REDSKABER vare af JERN.

En Dreng, som vogtede Kvæg paa Marken i Steenmagle Sogn, Alsted Herred, Sorö Amt, bemærkede en Muldvarp skyde et Skud op af Jorden, og i Skuddet saae han noget som glimrede. Han gik til, og optog en *Guld-Fingerring*, som indsendtes af Sognepræsten Hr. G. H. Bendtsen, og hvis Metalværdi Finderen derefter erholdt udbetalt med 18 Rbd. r. S. Denne Ring udbreder sig foroven i tre Afdelinger, belagte med en oval Plade med paalagte snoede Zirater omkring to blaae mindre Glasfluse og en større bruun i Midten. Til Siderne ere Zirater indslaaede med et Stempel. Analoge Stykker, som ere fundne i Gravhöie, tjene til med Sikkerhed at bestemme denne Rings Tidsalder. — Ved Markarbeide fandt Huusmand Hans Christian Larsen i Ljunge i samme Herred en *Fingerring af Electrum* (sölvblandet Guld); der indsendtes af Sognepræsten Lic. Theol. Fenger, hvorefter Finderen erholdt Metalværdien 4 Rbd. r. S. Ringen er paa den indadvendende Side huul udbanket og udvendig glat sleben, af Udseende som de nyere Tidens Forlovelsesringe.

I en Höi, kaldet Steenhöi, beliggende mellem Visse-Fælled og Dals-Fælled i Növling Sogn, Fleskum Herred, Aalborg Amt, fandt Bondekarl Anders Bertelsen, tilligemed Dele af Urner, flere i Oldtiden smeltede Sager af en Metalblanding, der ligner Guld, mest blot sammenløbne Bronzeklumper, dog deriblandt Halen af en *Fugl*, udmærket vel udarbeidet. Oven paa den er anbragt en Rose mellem to Blade, og paa Undersiden, hvor Halen samler sig, en Frugt som en yderligere Zirat mellem to Blade. Et andet Fragment er af en Spore, som har været meget kort, men dog maa have haft Hjul. Ogsaa adskillige sammen-smeltede Sölvklumper, paa hvilke den gamle Ir er kjendelig, indeholdtes i dette Fund.

Paa Hönske Mark i Örsted Sogn ved Roeskilde fandtes af en Arbejder, og indsendtes af Sognepræsten, Hr. Örslef, en lille, ikke uden Kunst udarbejdet *Bronce-Figur*, der formodentlig som Fodstykke har været anbragt paa noget, og er indrettet til at sees fra neden af. Den er dannet som Fordelen af

den antike Tids Sphinx; den har Fruentimmer-Bryster, Forbeen som en Löve, og paa begge Sider sees Spor til Vingerne. Öinene ere indlagte med Sölv. Under Benene gaaer en dyb Rille, hvora sees, at den har været sat ind i noget, og hvor Sphinxens Krop skulde begynde, er en Udhuling, som til at befæste noget i.

Man har i Gravhöie paa Island flere Gange fundet *ovale Bronze-Spænder*, bestaaende af et forgyldt Underlag og et Overdæksel af gennembrudt Arbeide, gennem hvilket Forgyldningen var bestemt til at skinne (jfr. Afbildningen af et saadant i Ant. Annaler IV. 2. Fig. II). Dette tjener til at bestemme deres Alder og at henføre dem til Hedenoldens sidste Periode. Saadanne to skaalformede Spænder, der sees at have været syede fast til noget Tøi, hvora der ved Optagningen endnu vare Fragmenter, fandt Bondekarlen Jens Sörensen paa Marken ved Alkestrup, Fölleslöv Sogn, Holbek Amt, tilligemed et Spænde i Klöverbladform, udziret paa Forsiden med Slangezirater, der have været deels forgyldte, deels forsölvede, paa Bagsiden forsölvet og forsynet med Charnier og Ösken.

Ved at udgrave en Höi ved Hersom i Rinds Herred, Viborg Amt, bemærkedes Been af et Menneske og af en Hest saaledes liggende, at det syntes, som om Mandens Liig har været begravet siddende paa Hesten; og i Forbindelse dermed fölgende *Sager af Jern*: Et af Rust meget fortæret *Sværd*, nu 21 T. langt og 2 T. bredt, hvis Haandtag er af det Slags, som danner Overgangen til Pareerstangen; paa Klingen sees endnu Spor af Skeden, der har bestaaet af Træskinner, overlagte med Læder. En *Spore* med en meget lang Pig og en lille Hæl, en i Forhold til Bredden temmelig lang *Stigbøile*, samt et *Bidsel* med Kjede-Mundbid og Tværstang for Enderne, hvis Fremside har været overlagt med tynde i Striber udzirede Sölvplader. Disse Sager modtoges fra Skolelæreren i Hvam, Hr. Christensen, ved Pastor Jacobsen i Gjedsted.

Et hermed analogt Fund gjordes i en Höi ved Hadberg i Galten Herred, Randers Amt, hvis Udbytte skyldes Skolelæreren i Galten, Hr. M. Schmidt. I Forbindelse med Dele af et Menneske- og et Heste-Skelet laae her adskillige *Jernsager*, navnlig: en *Öxe*, $5\frac{1}{2}$ T. lang, belagt med tynde Sölvpleteringer, som ere kunstig udarbejdede med Forziringer, i Formen af Lighed med en Brændeöxe; et Par *Stigbøiler*, 8 T. høie og 4 T. brede, samt et *Bidsel* med Kjede-Mundbid og Tværstang for Enderne.

SAGER FRA DEN CHRISTELIGE TID.

Det er imidlertid ikke alene de Afdelinger, som omfatte Oldsagerne fra Nordens hedenske Tid, der i Löbet af dette Aar have erholdt Tilvæxt; ogsaa

de andre Afdelinger ere, om just ei saa rigelig, saa dog heldig blevne forøgede.

Af Sager, der vedkomme den catholske Gudstjeneste og Kirkeritus her i Norden, hvortil man tillige har henregnet Kalenderne og alle Tidsregningen vedkommende Stykker, nævne vi her: En *Kalender fra Munketiden* paa Pergament; den er af den sædvanlige Art, indeelt i 12 udskaarne Blade, der ved den ene Side hænge sammen, og hver indeholde een af vore Maaneder. Hvad der især gjør dette Stykke interessant er, at alle Indskrifterne ere danske, og at der altsaa ingen Tvivl kan være om, at denne Kalender er forfærdiget her i Landet. Tidspunktet, hvormed den begynder, er betegnet med „Nyår”.

Men af større Vigtighed er det, at et skjönt Kunstværk, som Museet i længere Tid har været i Besiddelse af, er blevet restaureret, saa at man kan faae et Begreb om, hvad Kunstneren vilde fremstille ved sit Arbeide, og om den Dygtighed, han ved Udførelsen har lagt for Dagen. Det var meget almindeligt, at man i vore Kirker havde større Helgenfigurer; af disse ere kun faa blevne tilbage. Sanct Jörgen og den store Christoffer have mest, men dog sjældent undgaaet de protestantiske Billedstormeres Ödelæggelse. I Klostre, som vare indviede til Sanct Jörgen, af hvilke endnu i vor Tid paa flere Steder Navnet er blevet tilbage, fandtes naturligviis Helgenens Billede, ligesom sædvanlig ogsaa i Domkirker. Fra et saadant Kloster i Husum, der nu er omdannet til et Hospital, erholdt man en, *St. Jörgens Kamp med Dragen* forestillende, i Træ udskaaren Figur, der havde været henkastet paa Loftet; hver Gang man efter Reformationen havde opmalet Kirkestolene i den gamle Klosterkirke, var Helgenfiguren ogsaa bleven overmalet, og Restaurationen af adskillige beskadigede Steder havde i sin Tid været overdraget en Pottemager. Det var imidlertid tydeligt, at dette udmærkede Snitværk oprindelig ikke havde været malet, og netop for at vedligeholde Snittets Reenhed og Bestemthed ei givet noget Slags ydre Tilsætning, men Materialet, hvorfra det var forfærdiget, nemlig Egetræet, beholdt aldeles uforandret, ligesom det beröimte Alter i Slesvig og andre Kunstværker fra Begyndelsen af det 16de Aarhundrede. Med Omhyggelighed bleve de flere Lag af gamle Overmalinger med Oliefarve oplöste og aftagne, og manglende Dele, hvortil dog heldigviis tilsvarende havdes paa selve Figuren, f. Ex Dragens ene Vinge, fornyede, det Hele atter samlet og opsat paa et passende Fodstykke, og udgjör nu iblandt Sagerne, som vedkomme den catholske Cultus, een af de interessanteste Gjenstande. Ridderen er fremstillet ikke paa den sædvanlige Maade, dræbende Dragen med sin Landse, men Kunstneren har antaget, at han vel har gjennemboret Dragen med Landsen, men at denne har med den ene Klo grebet om Landsestangen og brudt den over, hvorpaa den hellige Jörgen har uddraget sit Sværd og giver Dyret Banesaar med dette.

Sagerne, som vedkomme Middelalderens Bygnings- og Huusvæsen, have erholdt Berigelse ved Stykker, der ere fundne ved den fortsatte Udgravning af Gurre Slots Ruiner. De mærkeligste ere *Sko af Læder* af ældre Form, flere *Muurstene* af forskjellig Form og Bestemmelse m. m. Ved samme Leilighed fandtes ogsaa *Brandpile*, der i den ene Ende ere fyldte med Bly, og i den anden bleve omvundne med brændende Blaar o. dsl., naar de skulde anvendes.

Daman, som ovenforbemærket, har været saaheldig til Museet, foruden de Værelser, der allerede vare det indrømmede paa Christiansborg Slot, at erholde en ny Sal til, i Række med de ældre, har man seet sig i Stand til at adskille og paa en passende Maade at anbringe alle de Sager, som man anseer for at være yngre end Reformationens Indførelse i Danmark. Denne Forøgelse af Plads har givet Leilighed til, at man mere end forhen har kunnet henvende Opmærksomheden paa *Meubler* fra det 16de og 17de Aarhundrede og de endnu ældre Tider, hvilket maa ansees for saa meget mere ønskeligt, som saadanne Gjenstande dels forgaae, dels føres ud af Landet og undertiden ved upassende Restaurationer forandres saaledes, at man let faaer et urigtigt Begreb om deres oprindelige Bestemmelse og Udseende. Til Museet har man saaledes efterhaanden erholdt gamle Egeborde, flere Skabe, Uhre o. s. v. De Stole derimod, som man hidtil er kommen i Besiddelse af, ere, med Undtagelse af en eneste af Ibenholt, neppe ældre end Slutningen af det 17de Aarhundrede; da dette Slags Meubler ere de mest forgjængelige, kan man kun under heldige Omstændigheder vente at finde ret gamle af disse.

Her skylder man at tilføie deres Navne, ved hvis Gaver og Deeltagelse Museet i det forløbne Aar vandt sin ovenanførte Tilvæxt:

HANS MAJESTÆT KONGEN.

H. K. H. PRINDS CHRISTIAN.

SJÆLLAND. KJØBENHAVN. Cand. Juris F. C. Bruun, Major J. S. Bruun, Professor Forchhammer, Student Herbst, Capitain F. W. Hoff, Bud P. Jensen, Kunstmaler Melbye, Kammerraad Michelsen, Capitain Ohlsen, Dr. Pingel, Cand. Theol. Sorterup, Cand. Juris Steenstrup, Stud. Chir. Strunk, Sadelmager Sørensen, Hofjægmester Teilmann, Justitsraad Thomsen, Underbibliothecar Thorsen, Urtekrammer Verdel n, Student Worsaae.

KJØBENHAVNS AMT: Bönderne Jens Andersen i Haudrup, Lars Hansen i Taagerup og Anders Jensen i Solrød, Capitain Jespersen paa Grønnebjerggaard, Cancellieraad Liebe i Roeskilde, Thomas Pedersen i Gundsømagle, Krigsraad Schiøtz til Bognæsgaard, Sognepræsterne Provst Sørensen til Snoldelöv og Thune og Örslef til Örsted og Daastrup.

FREDERIKSBORG AMT: Forstraad Björnsen paa Valdemarslund, Skovfoged Bruhn ved Hirschholm, Skolelærer Christensen i Ølstykke, Proprietair A. David til Rongstedlund, Seminarist Fogh, Pastor Möhl til Ølstykke, Gaardmændene Lars Jørgensen, Søren Olsen og Jens Pedersen i Udleire, Apotheker Seidelin i Frederikssund.

HOLBEKS AMT: Hs. Exc. F. C. Greve af Danneskiold-Samsøe, Garvermester W. Flach og pract. Læge Gliemann i Holbek, Bondekarl Jens Sørensen i Alkestrup, Følleslöv Sogn.

SORÖ AMT: Sognepræsterne Bendtsen til Steenmagle og Steenlille og Lic. Theol. Fenger til Ljunge og Broby, Gaardmand Peder Jensen i Gryderup, Pastor Qvistgaard og Skolelærer Rasmussen i Boeslunde, Cancellieraad Topsøe i Skjelskjör.

PRÆSTÖ AMT: Sognepræsterne Leth til Lille Hedinge og Havnlöv, samt paa MÖEN: Freuchen til Magleby og Holst til Elmelunde, Grosserer Hage i Stege, Gaardmand Henning Rasmussen i Raabylille.

BORNHOLM: Krigsassessor, By- og Herredsfoged Jacobsen i Hasle, Huusmand Markus Markussen i Rø Sogn, By- og Herredsfoged Sommer i Svanike.

FYEN, ODENSE AMT: Pastor Holm til Fraugde, Avisredacteur O. Thomsen i Odense, Gaardmand Claus Pedersen Buch og Skolelærer J. Kreiberg i Sandager ved Assens.

SVENDBORG AMT: Major, Greve af Ahlefeldt-Laurwigen til Langeland.

LAALAND: Forligelsescommissair Henrichsen i Nysted, Skolelærer Holm i Vantov, Bonden Rasmus Smed i Kettinge.

FALSTER: Kammerjunker Classen, Pastor Krebs til Idestrup, Sognefoged Peder Jensen West i Nørre-Ørslöv.

ÆRÖ: Skolelærer Kjærböbling i Æröskjöbing.

NÖRRE-JYLLAND, HJÖRRING AMT: Secretair v. Bergen i Skagen, Bonden Niels Jensen i Sønder Lyngby, Justitsraad Juell i Frederikshavn, Proprietair Lassen til Rönnoyholm, Herredsfogeden i Börglum Herred, Krigsraad Spärch.

THISTED AMT: Skolelærer Kier i Bodum, Pastor Madelung til Vang.

AALBORG AMT: Stiftsprovst Hald og Dr. Hübertz i Aalborg, Skolelærer Jacobsen i Fovlum, Proprietair Poppe til Pandum, Pastor Langhorn til Blære og Eidrup, Möller Möller i Klostermölle, Pastor Thierbye og Gaardmand Niels Thomasen i Ullits.

VIBORG Amt: Amtmanden, Stiftamtmand, Dr. juris Greve af Ahlefeldt-Laurvig, Sognefoged Niels Andersen i Fjeldsö, Huusmand Hans Axelsen i Ettrup, Skolelærerne M. Bach i Laastrup og Christensen i Hvam, Gaardmand Mikkel Christensen og Smed Mogens Christensen i Gjedsted, Pastor Deichmann til Ulbjerg og Lunnerup, Dyrlæge Dyrbye i Troelstrup, Herredsfogden i Fjends og

Nörlyng-Herreder, Landsoverretsassessor Eberlin, Huusmand Johan Conrad Frederikshöi i Hjerbek, Skolelærer og Kirkesanger Gjedsted i Gjedsted, Forpagter Hagen paa Fusingö, Pastor Jacobsen til Gjedsted og Fieldsö, Gaardmand Jens Jörgensen i Stanghede, Huusmændene Sören Jensen i Gjedsted og Jörgen Knudsen i Nedre-Steenhuus, Sognefoged Christoffer Kriegbaum af Resenfelde, R. H. Kruse til Sorgenfri paa Fuur, Pr. Lieut. Meyer af Ingenieur-Corpsen, Skolelærer Monrad i Vesterbölle, Gaardmændene Peder Nielsen i Klotrup, Frederik Pedersen i Hallum og Mads Pedersen i Farsö, Skolelærer Poulsen i Österbölle, Sognepræsterne Rosendahl til Rödding og Kreiberg og Rördam til Laastrup og Skals, Gaardmændene Poul Steenild i Glerup, Frederik Sörensen i Littorup, Peder Thyboc og Jens Villumsen i Ettrup.

Pastor J. Jacobsen til Gjedsted og Fjeldsö har oprettet en Laane-Bogsamling, hvorved han ogsaa stræber at udbrede Interesse for Oldsagers Bevaring.

RANDERS AMT: J. Black i Töstrup, Pastor Bruun til Nörbæk, Sönderbæk og Læsten, Kjöbmand H. Meyer og Amtsfuldmægtig Olsen i Randers, Skolelærer M. Schmidt i Galten, Overauditeur Timm i Randers.

AARHUUS AMT: Jagtjunker F. Lichtenberg.

SKANDERBORG AMT: Procurator Schougaard til Mallinggaard, Herredsfogden i Thyrtsting og Vrads Herreder, Cancellieraad Wittusen.

VEILE AMT: Gaardmand Sören Jensen Buhl i Bröndsted, Apotheker A. F. Lassen i Veile.

RIBE AMT: Adjunct Borgen i Colding, Gaardmand Jörgen Pedersen i Aarre, Amtmanden, Stiftamtmand, Greve af Sponneck, Farver Utzon i Ribe.

SLESVIG, HADERSLEV AMT: Pastor Lautrup i Haderslev, Gaardmand Sören Lund i Warming, Seem Sogn.

LAUENBORG: Capitain Carr til Fischenbeck, F. Leigh.

FÆRÖERNE: Odelsbonde Heine Danielson i Sörvåg, Handelsforvalter Nolsöe i Thorshavn.

GRÖNLAND: Assistent S. M. Cortsen, Inspecteuren over Söndre Grönland, Capitain-Lieutenant Holböll, Assistent Kielsen paa Nennortalik, Chirurg Lytzen paa Jacobshavn, Colonibestyrer Möller paa Frederikshaab, Cand. Theol. J. C. Möller paa Godthaab; jfr. iøvrigt nærværende Beretning S. 4.

UDLANDENE: Professor Almroth i Stockholm, Admiralitets-Apotheker Söderström i Carlskrona, Dr. Clement fra Örkenöerne; jfr. Beretningen S. 3, 11—20.

SELSKABETS BIBLIOTHEK.

I de i det forløbne Aar afholdte Möder forelagdes en Deel Selskabet for dets Bibliothek tilsendte værdifulde Skrifter af forskjellige Videnskabsfag. Selskabet modtog saaledes fra :

Lector Johnsen ved Bessestad lærde Skolepaa Island : Hugsvinnsmaal, útgefin af Hallgrími Scheving, Viðeyar Klaustri 1831 ; Olafs drápa Tryggvasonar, samt Brot af Placidus drápu útg. af Sveinbirni Egilssyni, ib. 1832, 1833, og sammes Oversættelse af Homers Odyssee 9—16 Bók ib. 1838—1839. 12.

Dr. L. Aberg i Uddevalla ; Antekningar rörande Bohusläns äldsta namn och bebyggare. Lund 1838. 8.

Professor S. Nilsson i Lund: Skandinaviska Nordens Urinvånare, ett försök i comparativa Ethnographien, Christianstad 1838. 4.

Dr. Pingel: Kaladlit Pelleserkângoæta Hans Egedib okallöutèi unnukorsiutit ajo-kærsukkaminut, agleksimagalloæt Johan Christian Mörch-mit, mánalo titár-nekartisimarsut Peter Kragh-mit. Kjöbenhavne 1837. 12. med flere grønlandske Skrifter.

Dr. A. A. Wolff: Drei Vorlesungen über das Judenthum in der Erscheinung und in der Idee. Kph. 1838. 8.

Kongl. Samfundet till utgivf. af handskrifter rör. Skandinaviens Historia i Stockholm: Handlingar rör. Skandinaviens Historia, 22 D. Stokh. 1837. 8.

Det Keiserlige Videnskabers Academie i St. Petersburg: dets Mémoires, VI série IV, 3, samt dets Recueil des Actes de la séance publique tenue le 29 déc. 1837. 4.

Dr. v. Baer sst.: hans Untersuchungen über das Wallros.

Hofraad Sjögren sst.: hans Skrift Über die Finnische Sprache und ihre Literatur. St. Petersburg 1821, 8. De vita et rebus gestis Olavi sancti. P. III, med flere.

Professor C. Ritter i Berlin: hans Skrift Die Stupas oder die architectonischen Denkmale an der Indo-Baktrischen Königsstrasse und die Colosse von Bamiyan. Berlin 1838. 8.

Director Ledebur sst.: hans Beskrivelse over: Das Königliche Museum vaterländischer Alterthümer im Schlosse Monbijou zu Berlin. 1838. 8.

Det Overlausitziske Videnskabers Selskab: Neues Lausitzisches Magazin, XV—XVI 1—2. Gürlitz 1837. 8.

Den Thüringisk-Sachsiske Forening for Oldkyndighed: dens Neue Mittheilungen IV 1—2. Halle 1838—1839. 8.

Dr. Zober i Stralsund: hans Udg. af Franz Wessels Schilderung des katholischen Gottesdienstes in Stralsund. 1837. 4.

- Archidiaconus Tamms sst.: hans Skrift: Peter Suieke, ein Religionsschwärmer des 16ten Jahrhunderts. Stralsund 1837. 4.
- Dr. Burmeister i Wismar: hans Alterthümer des Wismarschen Stadtrechtes. Hamburg 1838. 8.
- Foreningen for meklenborgsk Historie og Oldkyndighed: dens Jahrbücher und Jahresbericht, herausg. v. Lisch und Bartsch. 3r Jahrg. Schwerin 1838. 8.
- Det Kongl. Slesvig-Holsteen-Lauenborgske Selskab for Oldsagers Bevaring: dens Vierter Bericht, 1839. 8.
- Dr. Strackerjan i Bremen: hans Beiträge zur Geschichte der Stadt Jever. 1838. 8.
- Foreningen for Hessisk Historie: dens Zeitschrift I—II 1, Kassel 1835—1838. 8.
- Den Voigtlandske oldgranskende Forening: dens Zwölfter und Dreizehnter Jahresbericht 1837, 1838 samt Variscia IV. 12.
- Prof. Illgen i Leipzig: hans Zeitschrift für die historische Theologie VI 1—2, 1836; N. F., I 1—4, 1837. 8.
- Det Kongl. Bayerske Videnskabers Academie: Monumenta Boica, XXX 2, XXXI 1. Monachii 1835—1836; Abhandlungen der hist. Classe, II, 1, 1837; Abh. der philos.-philologischen Classe, I—II, 1, 1835—1837; Abh. der mathem.-physicalischen Classe, II; Gelehrte Anzeigen, I—V, 1835—37, 4, m. fl.
- Den historiske Forening for Mellem-Franken: dens Achter Jahresbericht 1837, Nürnberg 1838; 4.
- Den historiske Forening for Neder-Franken og Aschaffenburg: dens Archiv 35 H., II—IV B. Würzburg 1833—1838. 8, m. fl. Skr.
- Pastor Wilhelmi i Sinsheim: Sechster Jahresbericht an die Mitglieder der Sinsheimer-Gesellschaft zur Erforschung der vaterländischen Denkmale der Vorzeit. 1838. 8.
- Det antiquariske Selskab i Zürich: dets Mittheilungen II, 1838, 4.
- Hr. Hettema, Medlem af det Frisiske Ridderskab: De vrije Fries, Mengelingen, uitgegeven door het Provinciaal Friesch Genootschap ter beoefening der Friesche Geschied-, Oudheid- en Taalkunde I, 1—2; Leeuwarden 1837, 8, med flere Skrifter.
- Pastor Halbertsma i Deventer: Hulde aan Gysbert Japiks I—II, Leeuwarden 1827. 8; samt Berigt wegens de oudste vertaling der Psalmen in het Nederlandsch med den XIX Psalm als Proeve. (Nr. 1.) 12.
- Hr. Vandermaelen i Brüssel: Essai sur la Statistique générale de la Belgique, composé par X. Heuschling. Bruxelles, 1838. 16.
- Hr. d'Avezac, Secr. ved det geogr. Selskab i Paris: hans Examen des Positions déterminées en Afrique par Mungo Park. Paris 1834. 8.
- Videnskaberne Academie i Aix: Beretningen om dets Séance publique annuelle 1838, 8.

- Det Kongl. Portugisiske Videnskabers Academie: dets *Memorias de Litteratura Portugueza*. Tomo I—VIII, Lisboa 1792—1814; samt *Collecção de noticias para a historia e geographia das Nações Ultramarinas* Tomo V, Lisboa 1836. 4.
- Don Joaquim de Macedo sst.: hans *Discurso lido em 15de maio de 1838 na sessão publica da Ac. Real das Sciencias de Lisboa*. 1838. 4.
- Den Kongl. Franske Marine-Minister: *Voyage autour du monde, exécuté par ordre du Roi sur la Corvette de S.M. La Coquille, pendant les années 1822 1823, 1824 et 1825; et publié sous les auspices de S. E. M. le Comte de Chabrol, ministre de la marine et des colonies par L. I. Duperrey* (6 Volumes in 4to, accompagnés de 4 Atlas); fremdeles: *Voyage autour du monde par les mers de l'Inde et de Chine exécuté sur la Corvette de l'état La Favorite pendant les années 1830, 1831 et 1832 sous le commandement de M. Laplace*. T. I—IV. Paris 1833, 8, med Atlas hydrographique, og Album historique, gravé et publié par les soins de M. de Sainson, 1835. Fol.; samt endvidere en Samling af den franske Hydrographies vigtigste Kort.
- Det Kongl. Literatur-Selskab i London: dets *Annual Report*, 1837, 8.
- Det Kongl. geographiske Selskab sst.: dets *Regulations samt Journal*, Vol. VIII, IX, 1838. 1839. 8.
- Det Kongl. Irlandske Academie: dets *Proceedings for the year 1837—1838*, P. II. Dublin 1838. 8.
- H. E. Gouverneuren over Massachusetts, Edvard Everett: *The revised Statutes of the Commonwealth of Massachusetts, passed November 4, 1835; to which are prefixed The Constitutions of the United States and of the Commonwealth of Massachusetts*. Printed under the supervision and direction of Theron Metcalf and Horace Mann. Boston 1836. 8.
- Det americanske antiquariske Selskab: dets *Archæologia Americana* Vol. II Cambridge 1836. 8.
- Dr. Smith i Boston: *An Oration delivered before the Inhabitants of South Boston on Saturday July 4, 1835, the fiftyninth Anniversary of American Independence; The Class Book of Anatomy*, m. fl. Skrifter.
- Hon. John Pickering sst.: hans *Review of Du Ponceau's Dissertation on the Nature and Character of the Chinese System of Writing*, Cambridge 1839, 8. m. fl. Sår.
- Det Rhode-Islandske Historiske Selskab: dets *Collections* Vol. IV, Providence 1838. 8.
- O. S. Fowler Esq. i Providence: *Phrenology*. New-York. 1837. 12.
- John R. Bartlett Esq. i Ny-York og William R. Staples Esq. i Providence:

hver et Expl. af American Antiquities and discoveries in the West: being an exhibition of the evidence that an ancient population of partially civilized nations differing entirely from those of the present Indians peopled America many centuries before its discovery by Columbus, and inquiries into their origin with a copious description of many of their stupendous works, now in ruins, with conjectures concerning what may have become of them. Compiled from Travels, Authentic Sources, and the Researches of Antiquarian Societies. By Josiah Priest. Albany 1835. 8.

John R. Bartlett fremdeles: The Book of the Indians of North America. By Samuel G. Drake. Boston. 8.

Det historiske Selskab i Ny-York: dets Collections Vol. I—III, 1811, 1814, 1821, 8; samt History of the Province of New-York, from its discovery to the appointment of Governor Colden in 1762. By the Hon. William Smith. Vol. I—II, New-York 1829. 8.

Oberst William L. Stone sst.: hans Life of Joseph Brant-Thayendanegea, including the Border Wars of the American Revolution Vol. I—II. New-York. 1838. 8.

George Folsom Esq. sst.: hans Recension i North-American Review Nr. 100 July 1838 af Zahrtmanns Bemærkninger over de Venetianerne Zeni tilskrevne Reiser i Norden, udg. af Selskabet i Nordisk Tidsskrift for Oldkyndighed 2det B.

Pastor Timothy Alden i Pittsburgh i Pennsylvanien: hans Collection of American Epitaphs and Inscriptions with occasional notes. Vol. I—V. New-York 1814. 12.

G. W. Featherstonhaugh Esq. i Washington: hans Report of a geological reconnaissance by the way of Green Bay and the Wisconsin Territory to the Coteau de Prairie. Washington 1836. 8.

Man tillader sig at gjøre Selskabets Medlemmer og andre Velyndere, som fremdeles ville forøge dets Bogsamling ved Gaver af BÜGER I DE FORSKJEL- LIGE GRENE AF LITERATUREN, eller af KORT o. s. v., opmærksomme paa, at Pakker af saadant Indhold fra og gennem Tydskland bekvemmost sendes med Boghandler-Leilighed og fra andre Lande med Skibsleilighed.

UDSIGT OVER SELSKABETS FASTE FOND,

MED EN LISTE OVER DETS

STIFTENDE MEDLEMMER.

ANM. Ifølge Statutterne indføres i alle Aarsberetninger Listen over de STIFTENDE MEDLEMMER, som have ydet et Bidrag til Fondet af 100 Rbd. eller derover, det bestandige Bidrag iberegnet.

	Rbd. Søl.
H. M. KONG FREDERIK VI, <i>Selskabets Protector</i>	300
H. K. H. GEORG, Storhertug af Meklenborg-Strelitz	180
H. K. H. WILHELM, Prinds af Oranien	100
H. D. WILHELM, Hertug af Nassau	200
AAL (Jacob), Eier af Næs Jernværk og Medlem af Stortinget i Norge . .	100
ACKERMANN (W. A.), Professor og Bibliothekar i Lübeck	100
AHLEFELDT-LAURWIGEN (C. J. F. Greve), Major, til Langeland	100
ALBINUS (J. H. J.), Proprietair til Warmark i Hertugdømmet Slesvig . .	300
ANDERSEN (J.), Cancellieraad og Forligelses-Commissair	450
BEAMISCH (North Ludlow), Major, Cork i Irland	100
BERZELIUS (Friherre Jacob), Prof. og Secr. ved Vid. Acad. i Stockholm .	100
BEXLEY (Nicolas Lord), Vice-Præsident i det Kgl. Literatur-S. i London	200
BILLE-BRAHE (Grev Preben), til Brahesminde i Fyen	100
BLOME (Adolph von), Kongl. Dansk befuldmægtiget Minister i London. . .	100
BLOME (H. Ex. Grev O.), Kongl. Dansk bef. Minister i St. Petersborg . .	170
BLUDOFF (Hs. Exc. Dimitrij), Indenrigs-Minister, St. Petersborg	100
BOTFIELD (Beriah, Esq.), til Norton-Hall i Northamptonshire	200
BRIDGHAM (Hon. Samuel W.), Providence	100
BROCKDORFF (Hs. Exc. Baron C. L.), Geheime Conferentsraad	100
BRÖNSTED (P. O.), Geh. Legationsraad og Prof. ved Univ. i Kjöbenhavn	100
CARLISLE (Sir Nicholas), Secretair ved Antiquarernes Selskab i London . .	300
CHAUDOIR (Baron Stan. de), Curator for Underviisnings-Districtet Kiev . .	100
COOPER (Charles Purton, Esq.), F.R.S., F.S.A., M.A. Oxford	100
DASCHKOFF (Hs. Exc. Dimitrij), Justits-Minister, St. Petersborg	100
DIETRICHSTEIN (Hs. Exc. Grev M. v.), Chef for Hofbibliotheket i Wien . .	100
DONNER (C. H.), Etatsraad	250
DOUDEAUVILLE (O. Hertug af), fransk Pair, Paris	100
ELPHINSTONE (Hon. Mount-Stuart), Medl. af det Asiat. Selskab i London	100
ELTON (Romeo), Professor ved Browns Universitet i Providence	100
EUGENIUS (Hs. Em.)*, Medl. af det h. Syn., Metropolit af Kiev og Halicz	100
FREYMARK (C. A. W.), Gen.-Superintendent og evangelisk Biskop i Posen	100
GALITZIN (Fyrst Sergius), Curator for Underviisnings-Districtet Moskou . .	240
GURNEY (Hudson, Esq.), Vice-Præsident i Antiquar. Selskab i London . .	100
HALL (Romeus), Admiral, Gouverneur i Archangel	100
HORSBURGH (James)*, Hydrograph ved det Engelsk Ostindiske Compagnie.	150
INGRAM (James), Præsident for Trinity College af Univers. i Oxford . . .	100
JACOB (Hs. Em.), Biskop af Saratov og Zarizinsk	100
KEMBLE (John M. Esq.), M.A. Trinity College, Cambridge	100

40 DET KONGELIGE NORDISKE OLDSKRIFT-SELSKAB.

KIRIAKOW (Michel), Collegieraad, Odessa	120
KLEWIZ (W. A von), Kongl. Preussisk Geheime Statsminister, Berlin . . .	120
KOLD (P.), Agent, Kjöbmand og Fiskeri-Udreder	600
LAMB (William, Esq.), St. Thomas i Vestindien	210
LANG (Hugh), M. D., Greenock i Skotland	100
LEATHES (Philip Homersley, Esq.), F.S.A. London	100
LE-BLANC (Thomas Esq.), LL.D., F.S.A., Advocat, London	100
LERCHENFELD (Hs. Exc. Baron v.), Geheime-Statsminister, München . . .	100
LOWELL (Charles), T.D., Sognepræst i Boston i Massachusetts	100
MACEDO (Don Joaquim da Costa de), Secr. ved Vid. Acad. i Lissabon .	100
MENSCHIKOFF (Fyrst Alex.), Admiral, Gen.-Gouverneur over Finland . . .	150
METCALFE (Sir Charles), Gouverneur over Agra i Hindostan.	200
MOLANDER (Johan), T.D., Biskop over Borgå Stift i Finland	100
MOLTKE (Hs. Exc. Greve A. W.), Geheime-Statsminister	100
MOLTKE (Hs. Exc. Greve C. E.), Geheime-Conferentsraad, til Aagaard . .	100
MÜLERTZ (A. F.) P.D., Rector ved den lærde Skole i Horsens	100
NAVARRETE (Don Fern. de), Præs. K. Ac. for Spaniens Hist. i Madrid .	100
OUSELEY (Sir Gore), Director i det Asiatiske Selskab i London	100
PETIT (Louis Hayes Esq.), Medlem af det Kongelige Selskab i London . .	200
PLASKETT (Joseph), Major, St. Croix i Vestindien	100
PLUMER (William), Epping, New-Hampshire	100
RAFN (C. C.), Selskabets Secretair	100
REVENTLOW (D. C. E. Greve af) til Brahetrolleborg	100
SANTA-CRUZ (H. E. Andreas), Prot. for den Peru-Boliviske Confederation	160
SCHMIDT (P. C.), Proprietair til Windeby, og Senator i Tönningen	200
SCHUBERT (Hs. Exc. F. H. v.), Generallicutenant, St. Petersborg	100
STIFFT (Friherre A. J. v.)*, Keiser Frands den Førstes Livlæge, Wien . .	100
STRÖBERG (C.), Cancellieraad	600
SWINBURNE (Sir John E.), Baronet, Præs. for Antiq. Selskab i Newcastle	150
THAMSEN (H. D.)*, Etatsraad, Stuttgart	2,020
UVAROFF (Hs. Exc. Sergius), Underviisnings-Minister, St. Petersborg . .	100
VAN-DEURS (J. F.), General-Krigscommissair	100
VARGAS (J. F.), M.D., Præs. i Republiken Venezuela i Sydamerica . . .	100
WELLENHEIM (Leopold Welzl v.), Hofraad, Wien	100
WERKMESTER (M.), geographisk Landmaaler	100
WILSON (Daniel), D.D. Biskop af Calcutta i Bengalen	100
WINTHROP (Thomas L.), Præs. i det Amer. Antiq. Selskab i Boston . .	100
En russisk Statsmand i St. Petersborg	100
Fond under Benævnelsen "GRÖNLAND"	600
Fond under Benævnelsen "STAVANGER"	200
Det øvrige Tilvæxt-Fond, dannet af de ordinaire bestandige Bidrag . . .	12,330

SELSKABETS FASTE FOND den 31te December 1838 . . . Rbd. Sölv 26,000